

Pelastusopiston tilinpäätös 2017

PeODno-2018-137

SISÄLLYSLUETTELO

1	TOIMINTAKERTOMUS	3
1.1	JOHDON KATSAUS	3
1.2	TULOKSELLISUUS	5
1.3	VAIKUTTAVUUS	6
1.3.1	Koulutus- ja opiskelijapalvelujen toiminnan vaikuttavuus	6
1.3.2	Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiopalvelujen vaikuttavuus	7
1.3.3	Siviilikriisinhallinnan vaikuttavuus	8
1.3.4	Kansainvälisen pelastustoiminnan vaikuttavuus	8
1.3.5	Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus	9
1.4	TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS	10
1.4.1	Toiminnan tuottavuus	10
1.4.2	Toiminnan taloudellisuus	12
1.4.3	Yhteisrahoitteen toiminnan kustannusvastaavuus	19
1.5	TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	21
1.5.1	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	21
1.5.2	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	23
1.6	HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	27
1.7	TILINPÄÄTÖSANALYYSI	29
1.7.1	Rahoituksen rakenne	29
1.7.2	Talousarvion toteutuminen	31
1.7.3	Tuotto- ja kululaskelma	32
1.7.4	Tase	32
1.8	SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	33
1.9	ARVIOINTIEN TULOKSET	35
1.10	YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ	36
2	PELASTUSOPISTON TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA	37
3	PELASTUSOPISTON TUOTTO- JA KULULASKELMA	38
4	PELASTUSOPISTON TASE	39
5	LIITETIEDOT	41
6	ALLEKIRJOITUKSET	46

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 JOHDON KATSAUS

Toimintavuonna 2017 Suomi vietti 100-vuotisjuhlaa, Pelastusopistolla puolestaan vietettiin 25-vuotisjuhlavuotta, hätäkeskuspäivystäjäkoulutus ja oppilasyhdistys täyttivät 20 vuotta – juhlimme työn merkeissä.

Pelastusopisto on toteuttanut lakisääteistä tehtäväänsä antamalla pelastustoimen ja hätäkeskustoiminnan ammatillista peruskoulutusta sekä pelastustoimen päällystön ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta yhteistyössä Savonia ammattikorkeakoulun ja Poliisiammattikorkeakoulun kanssa. Tämän lisäksi järjestettiin normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumiseen valmentavaa koulutusta ja ammatillista täydennyskoulutusta. Pelastusopisto huolehti resurssiensa puitteissa pelastustoimen tutkimus- ja kehittämistoiminnasta ja tutkimustoiminnan koordinoinnista. Kriisinhallintakeskus (CMC) huolehti yhtenä Pelastusopiston yksikkönä siviilikriisinhallintaan sekä kansainväliseen pelastustoimintaan ulkomaille lähetettävän henkilöstön rekrytointivalmiuksista, materiaalisista ja logistisista valmiuksista sekä kouluttamisesta.

Koska Pelastusopisto toimii kiinteässä yhteydessä toimintaympäristöön, heijastuivat meneillään olevat uudistushankkeet myös tänne. Pelastusopiston edustajia oli mukana pelastustoimen uudistushankkeen työryhmissä, resursointi työskentelyyn oli mittakaavassamme merkittävä. On kuitenkin tärkeää, että koulutuksen näkökulma huomioidaan uudistuksissa. Uudistusten aikataulun siirtyminen vuodella ei ollut näkökulmastamme pelkästään positiivinen asia, koska osittain käynnissä olevat hankkeet ovat nyt eritahtisia ja joudumme miettimään väliaikaisia toimintamalleja.

Alkuvuonna yhtenä painopisteenä oli valmistautuminen Poliisiammattikorkeakoulun tutkinnonantovastuulla olevan pelastusalan päällystötutkintokoulutuksen aloittamiseen. Prosesseja ja toimintamalleja hiottiin yhteistyössä Poliisiammattikorkeakoulun edustajien kanssa. Ensimmäinen kurssi alkoi elokuussa. Pelastusopistolla on kahden eri ammattikorkeakoulun opiskelijoita siirtymävaiheen ajan. Käytännön arjessa tämä kaksijakoisuus ei näyntyä opiskelijoille.

Hätäkeskuspäivystäjäkoulutuksen opetussuunnitelman kehittämistä jatkettiin tavoitteena pystyä paremmin vastaamaan hätäkeskusten työvoimatarpeeseen. Kehittämistyötä tehtiin yhteistyössä hätäkeskuslaitoksen kanssa. Käytännön toimijoiden tasolla yhteistyö sujui luonnikkaasti, yhteinen näkemys ratkaisuvaihtoehdosta löytyi. Pelastusopiston sitoutuneen henkilöstön puolesta oli harmittavaa, että yhteistyökumppanin johto ei näyttäytynyt yhtä sitoutuneelta rakentavaan vuoropuheluun, vaan Pelastusopisto joutui osin kohtuuttomankin julkisen arvioinnin kohteeksi.

Sisäministeriön linjausten mukaisesti sopimushenkilöstön ja vapaaehtoisen henkilöstön koulutusjärjestelmiin valmisteltiin muutoksia. Pelastusopistolle ovat siirtymässä ko. henkilöstön kelpoisuuden tuottavan koulutuksen kouluttajakoulutus, opetussuunnitelmatyö, materiaalituotanto ja kouluttajarekisteri. Koulutuksen kehittämiseen ja suunnitteluun tukea tuo Pelastusopiston perustama kehittämisverkosto. Uudistus herätti laajaa keskustelua, mutta päällimmäisenä näyttäytyi tyytyväisyys ratkaisuun. Pelastusopisto näkee, että uudistus on perusteltua tasalaatuisen koulutuksen takaamiseksi valtakunnallisesti.

Pelastusalan koulutusta tarkasteltiin myös laajemmassa kokonaisuudessa sisäministeriön asettamassa työryhmässä, jossa Pelastusopistolla oli edustus. Tässäkin asiassa henkilöstöä osallistettiin asian valmisteluun työpajojen muodossa.

Pelastusopiston harjoitusalueelle käynnistyi Työturvallisuuden harjoitusalue (TTHA), jonka avajaisia vietettiin elokuussa. Kävijöitä alueella oli noin 950. Alueella opitaan työturvallisuustaitoja todenkaltaisissa ympäristöissä erilaisia rastikokonaisuuksia hyödyntäen. Vuoden loppuun mennessä mukana oli 33 sopimuskumppania, joista osa on osallistunut myös rastien rakentamiseen. Rasteja oli vuoden lopussa valmiina 27. TTHA:n rakentamiseen liittyvä hanke jatkuu vielä vuoden 2018 loppuun, ja sille suunnitellaan jatkoa.

Meneillään olevat laajat tietojärjestelmähankkeet heijastuivat edelleen vahvasti Pelastusopiston koulutustoiminnan suunnitteluun. Erityisesti ERICA hätäkeskustietojärjestelmän viivästyminen aiheutti muutoksia tutkinto-opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. Erityisenä huolenaiheena ovat Pelastusopistolle järjestelmistä aiheutuvat kustannukset, joista ei vuoden aikana saatu selvyttä.

Kriisinhallintakeskuksen hallinnollisen aseman selvittäminen eteni, ja loppuvuodesta suunnittelutyölle saatiin linjauksia. Tämä prosessi vaati runsaasti voimavaroja. Kriisinhallintakeskus toimi edelleen ilman vakituista johtajaa sijaisvetoisesti. Epävarma tilanne ei kuitenkaan ennakkopeloista poiketen aiheuttanut merkittävää haittaa henkilöstön hyvinvoinnille.

Hyvä yhteistyö oppilasyhdistyksen kanssa sai jatkoa. Oppilasyhdistyksen edustaja oli esittelemässä toimintaa Pelastusopiston eri tilaisuuksissa ja vierailijaryhmille. Oppilasyhdistyksen puheenjohtaja ja Pelastusopiston johto tapasivat säännöllisesti.

1.2 TULOKSELLISUUS

Meneillään olevat suuret yhteiskunnalliset muutokset ovat näkyneet toimintavuoden aikana myös Pelastusopistossa. Erityistä huomiota on kiinnitetty henkilöstön epävarmuuden sietokyvyn tukemiseen. Pelastusopisto on jatkanut prosessiensa kriittistä ja analyttistä tarkastelua, mikä tarkoittaa myös sitä, että henkilöstön voimavarat on pystyttävä optimoimaan välttämättömien toimintojen varmistamiseksi. Leimallista on ollut koko ajan lisääntyvä määrä selvityspyyntöjä ja tehtäväksiantoja, jotka liittyvät hallituksen ja/tai ohjaavan ministeriön linjauksiin ja päätöksiin, joita ei ole pystytty ennakoimaan, eikä sen vuoksi varaamaan resurssejakaan. Ajoittain on jouduttu priorisoimaan ja lykkäämään Pelastusopiston oman toiminnan kannalta tärkeitä toimintoja.

Tulostavoiteasiakirjassa olevien mittarien näkökulmasta tulostavoitteet saavutettiin keskimäärin suunnitelman mukaisesti. Henkilötyövuosi-arvio ylitettiin niukasti. Ammatillisissa perustutkinnoissa jäätin hiukan tavoitteesta, mutta toisaalta amk-tutkintojen osalta tavoite ylitettiin. Tutkintokoulutuksen laadussa toteutuma ylitti tavoitteen.

Taulukko 1. Tulostavoiteasiakirjan tavoitteet ja toteuma.

	Yksikkö	Tavoite 2017	Toteuma 2017
HTV-määrä	kpl	126	128
Ammatillisen peruskoulutuksen tutkinnot	kpl	164	161
Amk- tutkinnot	kpl	30	38
Tutkintokoulutuksen laatu-arviointi (1-4)	ind	3	3,26
Julkaisujen määrä	kpl	19	23
Kotimaisten yhteistyö-hankkeiden määrä	kpl	12	19
Kansainvälisten projektien määrä	kpl	11	10
TKI-hankkeisiin kytkeytyt opinnäytetyöt	kpl	5	3
Testaustoiminnan NPS	%	90	86
VMBaron keskiarvo (1-5)	ind	3,45	-
Koulutettavapäivän hinta, skh	€	375	407
Hyväksytyt/ehdolle asetetut asiantuntijat, skh	ind	0,45	0,38
Naisten osuus skh- tehtävissä	ind	0,4	0,405

1.3 VAIKUTTAVUUS

1.3.1 Koulutus- ja opiskelijapalvelujen toiminnan vaikuttavuus

Pelastusopiston perustehtävänä on tuottaa laadukkaita ja kehittyviä koulutuspalveluja, joissa korostuvat oppimis- ja opiskelijakeskeisyys, opiskelijan aktiivisuutta ja vastuullisuutta korostava pedagogiikka, opetuksen (verkko-)pedagogisten innovaatioiden hyödyntäminen oppimisen tueksi, uudet oppimis- ja toimintaympäristöt, työelämälähtöisyys sekä vastuullisuus alan kehittymisen tukemisesta koulutuksen kautta. Vuonna 2017 Pelastusopiston koulutusta on kehitetty aktiivisesti Pelastusopiston strategian ja koulutuksen toimintaohjelman linjausten mukaisesti. Toimintaohjelmaa on myös päivitetty niin, että se vastaa muuttuvan toimintaympäristön asettamiin haasteisiin. Yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston kanssa toteutetussa käänteisen oppimisen projektissa tuotettiin innovatiivisia oppimista tukevia ratkaisuja. Itä-Suomen yliopiston kanssa käynnistettiin myös tutkimusprojekti käänteisen oppimisen vaikuttavuudesta.

Ensimmäiset opiskelijat valittiin uuteen Poliisiammattikorkeakoulun kanssa yhteistyössä toteutettavaan ja Pelastusopistolla järjestettävään Pelastusalan päällystötutkintoon (AMK) syksyllä 2017. Pelastusopiston näkökulmasta korostetaan sekä Savonia ammattikorkeakoulun että Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijoiden yhtäläistä asemaa heidän opiskellessaan alansa tulevaisuuden huippuammattilaisiksi.

Varautumisen tiimin rekrytoitiin onnistuneesti henkilöstöä ja koulutukset toteutettiin suunnitellusti. Koulutuksesta saatu palaute oli hyvällä tasolla. Vuonna 2017 toteutettiin yhteistyössä useita valmiusharjoituksia. Aktiivinen verkottuminen oli keskiössä.

Täydennyskoulutusta kehitettiin edelleen mm. prosesseja selkeyttämällä. Suunnitellut täydennyskoulutuksen kurssit toteutuivat niin, että yhtään kurssia ei jouduttu perumaan ja osanottajamäärät olivat jopa keskimääräistä aikaisempaa suuremmat. Uusi kurssikokonaisuus oli mm. Täydentävät sammutusmenetelmät. Lisäksi suunniteltiin +50 ikäisille palomiehille suunnattu täydennyskoulutus, joka tukee pelastuslaitosten henkilöstön urapolkuajattelua ja mahdollisuuksia täydentää osaamista muuttuvassa toimintaympäristössä. Räätelöidyssä täydennyskoulutuksessa volyyymi kasvoi edellisen vuoteen verrattuna ja yhteistyöoppilaitosten kanssa tehtiin uudentyyppisiä koulutussopimuksia. Tehtiin myös uusia kansainvälisiä avauksia mm. Sveitsiin (CERN). Kansainvälisiä täydennyskursseja on järjestetty edelleen esim. Tanskan ulkoministeriölle, jolle kursseja toteutettiin useampi ja johon kehitettiin myös jatkokurssi. Laaja Finavia-yhteistyö jatkui kehittävällä otteella.

Pelastusopisto osallistui aktiivisesti pelastusalan koulutuksen kehittämishankkeeseen. Sopimuspalokuntahenkilöstön koulutusjärjestelmä uudistuksen suunnitelma luotiin ja perustettiin koulutuksen kehittämisverkosto. Aktiivinen työ järjestelmän kehittämiseksi käynnistettiin.

Pelastusopisto kehitti aktiivisesti hätäkeskuspäivystäjäkoulutusta ja mm. opetussuunnitelma uudistettiin. Koulutuksen kehittämistyöryhmä työskenteli ansiokkaasti edistäen mm. koulutuksen ja hätäkeskuspäivystäjän ammatin näkyvyyden lisäämistä. Viestintään ja markkinointiin panostettiin erityisesti ja tuloksia saavutettiin mm. hakijamäärän kasvuna.

Vuoden 2017 aikana Pelastusopiston henkilöstöä osallistui viranomaisten yhteiskäyttöisen ERICA -hätäkeskustietojärjestelmän pääkäyttäjäkoulutuksiin ja osaltaan järjestelmän testauksiin. ERICA -järjestelmän käyttöönottoaikataulun muutokset aiheuttivat edelleen muutoksia perustutkintokoulutuksen opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. KEJO-hankkeeseen osallistuttiin hankkeen aikataulun mukaisesti.

Koulutus- ja opiskelijapalvelut olivat aktiivisesti mukana mm. seuraavissa hankkeissa: PEKSS -selvitysmalli, RPAS miehittämättömät ilma-alukset pelastustoimessa, Osaamisenkartoitusmalli, CBRNE -hanke sekä Koulumaali -hanke. Tutkimushankkeiden tuloksia hyödynnetään aktiivisesti tutkinto- ja täydennyskoulutuksessa.

Pelastusopisto on ollut aktiivinen pelastusalan verkostotoimija eri ministeriöiden, viranomaistahojen, julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

1.3.2 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiopalvelujen vaikuttavuus

Pelastusopisto vastaa pelastustoimen tutkimustoiminnan koordinoinnista Suomessa. Vuonna 2017 katsoitiin Pelastustoimen tutkimuslinjaukset, joka osaltaan ohjaa pelastustoimen TKI-toimintaa. Tutkimuslinjaukset koostuvat 10 vuodelle määritellyistä kolmesta teemasta: 1) Pelastustoimi muuttuvassa toimintaympäristössä, 2) Pelastustoimen tehtävät ja toiminta ja 3) Yksilöiden rooli turvallisuudessa. Teemojen alle määriteltiin 3-4 keihäänkärkeä (hallituskauden ajaksi) ja näiden alle vuosittain tarkastettavat aiheet. Vuoden 2017 katselmoinnissa tehtiin tarkennuksia vuosittain tarkastettaviin aiheisiin.

Vuonna 2017 Pelastusopiston tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan (TKI) tavoitteena oli tuottaa tutkimus- ja tilastotietoa, joka palvelee pelastustoimen päätöksentekoa, toimintaa ja koulutusta. Vuonna 2017 päivitettiin Pelastusopiston tutkimusstrategia. Tavoitetta toteutettiin osallistumalla hankkeiden työ- ja ohjausryhmiin. Sosiaalisen median oppimateriaalihankkeen materiaali julkaistiin suomen- ja ruotsinkielisenä versiona Pelastusopiston koulutuksen Moodle- ja pelastuslaitosten edustajien käytäväksi Koulumaali-alustalla. Tietoa toimialan kehittämiseen tuotettiin myös julkaisemalla tutkimusraportteja, selvityksiä ja toimintaympäristöä kuvaavia tilastoyhteenvetoja. Tietoa välitettiin järjestämällä ja osallistumalla seminaareihin ja vastaaviin tilaisuuksiin sekä kirjoittamalla artikkeleita blogeihin, yleis-tajuisiin ja tieteellisiin julkaisuihin. Tietoa välitettiin myös Paloportti-palvelun, sosiaalisen median (Facebook ja Twitter) sekä uutiskirjeen välityksellä.

Koordinaatiotehtävän vahvistamiseksi osallistuttiin aktiivisesti kansallisiin ja kansainvälisiin suunnittelu-, työ- ja ohjausryhmien töihin. Hallinnonalan yhteisissä hankkeissa tehtiin yhteistyötä hallinnonalan muiden oppilaitosten ja muiden organisaatioiden kanssa. Näissä yhteistyöhankkeissa Pelastusopisto edusti pelastustoimen toimialaa.

Pelastustoimen viestintäkäytänteet -hankkeessa kehitettiin tutkimusviestintää osana koko pelastustoimen viestintää. Viestinnän ja raportoinnin kehittämisessä järjestettiin tapahtumia sekä ylläpidettiin Paloportti-palvelua. Viestinnässä hyödynnettiin intranet- ja internetsivuja sekä ammattilehtiä edellä mainittujen blogien, sosiaalisen median palveluiden ja uutiskirjeen lisäksi. Perinteisten tutkimusraporttien ja selvitysten julkaisemisen ja jakamisen lisäksi pelastustoimen tutkijatapaamisen yhteydessä julkaistiin abstraktikokoelma ajankohtaisista pelastustoimen tutkimuksista. Pelastustoimen taskutilasto julkaistiin suomen-, ruotsin- ja englanninkielisinä versioina. Tutkimustulosten saattamisessa osaksi käytäntöä hankkeiden työ- ja ohjausryhmiin kutsuttiin ja nimettiin pelastuslaitosten tai Pelastusopiston opettajien edustajia.

Kansainvälisessä verkostoitumisessa hyödynnettiin olemassa olevia yhteyksiä. Aiempien hankkeiden myötä jatkettiin tiivistä yhteistyötä hankekumppaneiden kanssa BROADMAP-, SNOWBALL- ja SOTERIA-hankkeissa. Tilastointiyhteistyötä jatkettiin Ruotsin MSB:n, Norjan DSB:n, Tanskan DEMA:n, Islannin ICA:n ja Viron Päästeametin kanssa. Tilastointiyhteistyön lisäksi Viron Päästeametin tehtiin yhteistyötä Pelastustoimen indikaattorit -hankkeessa.

Koulutuksen kehittämisessä vuorovaikutusta tutkimus- ja opetushenkilöstön välillä lisättiin tiedottamalla aktiivisesti toteutuksessa olevista ja toteutuneista hankkeista sekä niiden tuloksista. TKI-palvelujen asiantuntijat osallistuivat tutkinto-opetukseen ja täydennyskoulutukseen luennoimalla omista aihealueistaan eri opintojaksoilla. Uutta oppimateriaalia tuotettiin yhteensä kymmenessä Palosuojelurahaston rahoittamassa hankkeessa vuonna 2017. Koulumaali -hankkeessa tuotettiin opiskelumateriaalia sosiaalisen median käyttöön, tietoturvakoulutukseen sekä ERICA- ja KEJO-järjestelmien koulutukseen. CBRNE-koulutus-hankkeessa kehitettiin vaarallisten aineiden opetusta. PEKSS-hankkeessa tuotettiin oppimateriaalia selvitysmenettelyihin. Palontutkimuksen oppimateriaalihanke alkoi vuoden 2017 lopulla. Uutta oppimateriaalia tuotettiin myös kodinkonepaloja, öljyvahinkoja, tuottamuksellisia tulipaloja, viestintäkäytänteitä ja miehittämättömiä ilma-aluksia tutkineissa hankkeissa. Kolmessa kansallisessa hankkeessa (viestintäkäytänteet, kodinkonepalot- ja indikaattorit-hanke) hyödynnettiin palopäällystön opinnäytetyön tekijöitä rekrytoimalla kolme AMK-opiskelijaa tutkimusapulaisen tehtäviin. Edellä mainittujen hankkeiden lisäksi opettajia ja opiskelijoita osallistui useisiin hankkeisiin pienemmällä työpanoksella.

1.3.3 Siviilikriisinhallinnan vaikuttavuus

Vuoden 2017 aikana asetettiin ehdolle yhteensä 73 henkilöä, joista oli naisia 26 ja miehiä 47. Heistä 28 (8 naista, 20 miestä) tuli valituksi tehtäviin. Valittujen osuus ehdolle asetetuista (valintaprosentti) oli vuositasolla 38 %.

Vuoden aikana siviilikriisinhallinnan tehtäviin lähetettiin yhteensä 60 uutta asiantuntijaa ja yhteensä 52 asiantuntijaa kotiutui tehtävistä. Asiantuntijoiden määrä oli alimmillaan 114 (loka-marraskuu) ja korkeimmillaan 138 (huhtikuu) ollen keskimäärin 123 asiantuntijaa kuukaudessa. Naisten osuus vaihteli 31-40,5 %:n välillä.

YK-operaatioihin sekondeerattujen asiantuntijoiden osuus kaikista siviilikriisinhallinnan asiantuntijoista vaihteli vuoden aikana (18 - 26 %) ollen vuositasolla keskimäärin 20 %. Sihteeristötehtävin sijoittuneiden asiantuntijoiden osuus vaihteli vuoden aikana 10 %:n ja 15 %:n välillä. Määrällisesti heitä oli eniten joulukuussa (17 asiantuntijaa).

Kriisinhallintakeskuksen projekti- ja kehittämysyksikkö on jatkanut osallistumistaan kriisinhallinnan vaikuttavuutta tutkivan IECEU-projektiin, joka tuli päätökseen vuonna 2017. Vuoden 2017 aikana projektissa siirryttiin analyysivaiheesta julkaisuun ja kaikki yli 40 projektissa tuotettua julkaisua on nyt julkaistu ja ne ovat vapaasti projektin nettisivuilla. Tämän lisäksi projekti- ja kehittämysyksikkö otti osaa yhteiskirjoittajana kahteen Tanskan Maanpuolustuskorkeakoulun kanssa tehtyyn yhteisjulkaisuun.

IECEU-projektin lisäksi päätökseen tuli myös CCCPA-projekti, jossa kapasitoitiin Pohjois-Afrikan alueella tapahtuvaa genderkoulutusta. Koulutusten lisäksi projekti tuotti etupäässä Pohjois-Afrikan tarpeisiin laaditun genderkoulutusoppaan. Lisäksi yksikkö on osallistunut tiiviisti Naiset, Rauha ja Turvallisuus kansallisen toimenpideohjelman kirjoittamiseen yhteistyössä etenkin ulkoministeriön ja sisäministeriön kanssa.

1.3.4 Kansainvälisen pelastustoiminnan vaikuttavuus

Unionin pelastuspalvelumekanismiin (UCPM) asiantuntijoita koulutettiin maapaikkojen mukaisesti. YK:n humanitaarisen avun toimiston (OCHA) UNDAC-asiantuntijavalmius ja osallistuminen on pidetty nykyisellä tasolla, lisäksi UNDAC-asiantuntijaverkoston koulutettiin yksi uusi asiantuntija ja toimintaa tuettiin myös fasilitoimalla OCHA:n UNDAC Refresher -koulutus Kuopiossa kesäkuussa. Kansainvälisen yhteistyöverkoston (mm. YK, International Humanitarian Partnership IHP) koulutuksiin lähetettiin yksittäisiä asiantuntijoita kansainvälisen pelastustoimen asiantuntijarosterin osaamistarpeiden ja asiantuntijuuden monipuolistamisen perusteella.

Rauniopelastusmuodostelmalle (USAR) suunnatussa koulutuksessa korostui raskaan rauniopelastusmuodostelman (HUSAR) INSARAG-kriteeristön mukaiseen uudelleenklassifointiin (2018) valmistautuminen. USAR-toiminnan eri osaamisalueet käytiin läpi valmistavissa koulutuksissa sekä Kuopiossa loka-kuussa järjestetyssä uudelleenklassifointiin valmistavassa HUSAR-harjoituksessa. Loppuvuoden koulutustarjontaa kohdistettiin tässä harjoituksessa havaittujen koulutustarpeiden mukaisesti. Sähköiset oppimismateriaalit (Moodle, kansainvälisen yhteistyöverkoston verkkokurssit) tukivat koulutustoimintaa.

Teknisen avun muodostelma TAST (Technical Assistance and Support Team) osallistui EU:n pelastuspalvelumekanismiin harjoitukseen Itävallassa, jossa muodostelma sertifioitiin EU:n vaatimusten mukaisesti.

Kansainvälistä yhteistyötä tehtiin myös EU-rahoitteisiin projekteihin osallistumalla. USAR- ja TAST-muodostelmat kykenevät toimimaan kylmissä olosuhteissa, ja kylmäosaamista on kehitetty edelleen mm. Kriisinhallintakeskuksen koordinoimassa EU-NOM-hankkeessa. Ulkopuolista rahoitusta haettiin ja saatiin myös kansallisella tasolla kansainvälisen pelastustoimen resurssien hyödyntämisen toimintamallin kehittämistä varten.

1.3.5 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Pelastusopistolla ei ollut siirto- eikä sijoitusmenoja.

1.4 Toiminnallinen tehokkuus

1.4.1 Toiminnan tuottavuus

1.4.1.1 Koulutus- ja opiskelijapalvelujen toiminnan tuottavuus

Koulutettavapäivät / henkilötyövuodet suhdeluku oli 946 (vuosi 2016 987). Pelastusopiston koulutettavapäivät 82 607 (vuosi 2016 83 100) säilyivät lähes edellisvuoden tasolla. Henkilötyövuosikertymä (koulutuksen varsinaisten toimintamenojen henkilötyövuodet vähennettynä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatioyksikön ja johdon henkilötyövuosilla) kohosi hieman. Koulutettavapäiväkertymissä tapahtuu vuosien välillä muutoksia. Esimerkiksi alipäällystökoulutuksessa toteutui vuonna 2017 yksi aloittava kurssi, vuonna 2016 vastaava määrä oli kaksi kurssia. Muutos vuosien välillä koulutettavapäivissä oli 3 514. Merkittäviä muutoksia koulutettavapäiväkertymissä vuosien välillä on tapahtunut myös täydennys- ja varautumiskoulutuksessa.

Koulutettavapäivät / opettaja mittarin tunnusluku oli 1 393. Koulutuspalveluiden henkilötyövuosikertymä oli 59,30 (vuosi 2016 57,04). Vuonna 2017 tehtiin perustoiminnan kannalta muutamia välttämättömiä rekrytointeja. Opiskelija / opettaja mittarin tunnusluku oli 7,74. Luento- ja tuntiopetuksen tuntien osuus oli 5 602 tuntia. Määrä lisääntyi hieman edellisvuodesta mm. lisääntyneen täydennyskoulutuksen vuoksi.

Taulukko 2. Tuottavuuden toteuma ja tavoite.

	TOTEUMA 2015	TOTEUMA 2016	TAVOITE 2017	TOTEUMA 2017	ERO TAVOITE/ TOTEUMA 2017 %
Koulutettavapäivät/ Henkilötyövuodet *	944	987	938	946	+0,89
Koulutettavapäivät/ Opettaja *	1 344	1 457	1 356	1 393	+2,73
Opiskelijat/ Opettaja**	7,47	8,09	9,18	7,74	-15,70

*Talousarvioesitys 2017 **Toiminta- ja taloussuunnitelma 2017 - 2020

Toteutumatieta on laskettu seuraavasti:

Koulutettavapäivät/henkilötyövuodet: $82\,607 / 87,29 = 946$

Koulutettavapäivät/opettaja: $82\,607 / 59,30 = 1\,393$

Opiskelijat/opettaja: $82\,607 / 180 / 59,30 = 7,74$

Opetustunnit: Luento – ja tuntiopetuksen osuus:

2015: 5 061 2016: 5 350 2017: 5 602

1.4.1.2 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiopalvelujen toiminnan tuottavuus

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tuottavuutta voidaan mitata hankkeiden määrää henkilötyövuosiin suhteutettuna. TKI-palveluissa työskenteli vuoden 2017 aikana yhteensä 15 henkilöä. Osa henkilöistä oli kuitenkin osa-aikaisissa tai määräaikaisissa tehtävissä, joten henkilötyövuosina työpanos oli 10,2. Tutkimushankkeiden määrä suhteessa tehtyihin henkilötyövuosiin oli sama kuin edellisenä vuonna ollen 2,1.

1.4.1.3 Siviilikriisinhallinnan tuottavuus

Ehdolle asetettujen ja tehtäviin lähetettyjen asiantuntijoiden kokonaismäärä vuonna 2017 oli huomattavasti aiempaa vuotta matalampi ja palautetilaisuuksia järjestettiin vuoden aikana vain yksi, minkä seurauksena yksikkökustannukset olivat näiden ja perehdytyskoulutusten osalta suuremmat.

Koulutettavamäärän laskua suhteessa htv-tasoon selittää se, että Kriisinhallintakeskuksen ulkopuolisella rahoituksella järjestettyjen koulutusten määrä laski vuonna 2017. Toisaalta vuonna 2017 koulutusyksikön täyttämättä olevat tehtävät saatiin täytettyä, mikä lisäsi htv-lukua ja vaikutti suhdelukuun.

Taulukko 5. Siviilikriisinhallinnan tuottavuus.

	TOTEUMA 2015	TOTEUMA 2016	TAVOITE 2017	TOTEUMA 2017
Koulutettujen määrä per koulutukseen käytetyt htv:t Skh (vähintään)	140	95	n/a	76
Perehdytys- ja palautekoulutettujen määrä / koulutukseen käytetyt htv:t (UM)	212	225	n/a	345
Koulutettavapäivien määrä per koulutukseen käytetyt htv:t Skh (vähintään) perus, erikois, EU, ulkop.	609	579	n/a	330
Palvelussuhteiden määrä per rekrytointiin käytetyt htv:t (vähintään).	19	14	n/a	14
Koulutettavapäivien määrä / perehdytys- ja palautekoulutukseen käytetyt htv:t	541	843	n/a	441
Ehdolle asetetut / htv (Skh)	24	34	n/a	8,5
Lähetetyt asiantuntijat/htv (Skh)	8	15	n/a	7

1.4.1.4 Kansainvälisen pelastustoiminnan tuottavuus

Kriisinhallintakeskuksen kotimaassa järjestämien kansainvälisen pelastustoiminnan koulutusten ja harjoitusten lisäksi kansainvälistä yhteistyötä on tehty kumppanina EU ModEx Lot 3 –kenttäharjoitusprojektissa. Asiantuntijoita lähetettiin myös mm. NATO:n EADRCC-harjoitukseen sekä IPA Floods -projektin harjoitukseen. Kylmäosaamisen kehittämistyötä on jatkettu yhdessä Ruotsin MSB:n ja Tanskan DEMA:n kanssa EU Nordin Modules (EU-NOM)-projektissa. Kansainvälisen pelastustoiminnan resurssien kansallisen hyödyntämisen toimintamallia on lähdetty tarkastelemaan Palosuojelurahaston rahoittamassa projektissa.

Kriisinhallintakeskus on mukana myös Prevention, Preparedness and Response to natural and man-made Disasters in EaP East- PPRD EAST II ja Technical Assistance to the Republic of Turkey Prime Ministry Disaster and Emergency Presidency (A FA D) in strengthening the institutional capacity and improving the disaster and emergency management system -projekteissa toteuttaen pelastustoimen koulutuksia ja lähettämällä pelastustoimen asiantuntijoita kehittämistehtäviin. EU:n WFP / Logistics Response Team -koulutusprojektiä on tuettu fasilitoimalla harjoitus Kuopiossa kesäkuussa.

Sekä Kriisinhallintakeskuksen että pelastustoimen asiantuntijoita on koulutettu myös EU:n Exchange of Experts -ohjelman avulla.

Kansainvälisen pelastustoiminnan tulostavoitteiden mukaista toimintaa on pystytty toteuttamaan hankerahoituksella, mikä on parantanut tuottavuutta.

Taulukko 6. Kansainvälisen pelastustoiminnan tuottavuus.

	TOTEUMA 2015	TOTEUMA 2016	TAVOITE 2017	TOTEUMA 2017
Koulutettavapäivien määrä / koulutukseen käytetyt htv:t Kvpel	1225	468	n/a	367
Palvelussuhteiden määrä / rekrytointiin käytetyt htv:t Kvpel	20	7	n/a	5

1.4.2 Toiminnan taloudellisuus

1.4.2.1 Koulutus- ja opiskelijapalvelujen toiminnan taloudellisuus

Opiskelijakohtaiset vuosikustannukset ja koulutettavapäivähinnat ammatillisessa peruskoulutuksessa

Opiskelijakohtainen vuosikustannus ammatillisessa peruskoulutuksessa oli 24 827 euroa. Koulutuksen kustannukset laskivat erityisesti alipäälystökoulutuksessa. Alipäälystökoulutuksen kustannukset laskivat, koska vuonna 2017 aloitti yksi kurssi, vuonna 2016 aloittavia kurseja oli kaksi. Koulutettavapäivähinnaksi ammatillisessa peruskoulutuksessa muodostui 138 euroa. Koulutettavapäivähinta laski hieman sekä ammatillisen koulutuksen kokonaiskustannuksien kutistumisesta että koulutettavapäiväkertymän muutoksesta koko Pelastusopiston koulutuksen varsinaisten toimintamenojen kokonaismäärään nähden. Pelastusopistolla yksi kustannusajuri yleiskustannusten jyvittämiselle on toteutuneet koulutettavapäivät. Koulutukseen käytetyt henkilötyövuodet olivat 87,29. Vuosi 2016 oli mittarilla poikkeuksellinen mm. lukuisten eläköitymisen vuoksi. Henkilötyövuosissa palattiin nyt lähemmäksi pidemmän aikavälin keskiarvoa ja sitä tasoa, jolla kyettiin tutkintokoulutus laadullisesti ja määrällisesti toteuttamaan.

Taulukko 7. Taloudellisuustavoitteet ja toteuma.

* Tavoite talousarvioesitys 2017 **Tavoite toiminta- ja talous- suunnitelma 2016 - 2019	TOTEUMA 2015	TOTEUMA 2016	TAVOITE 2017	TOTEUMA 2017	ERO TAVOITE/ TOTEUMA 2017
Koulutettavapäivän hinta ammatillisessa peruskoulutuksessa	156	139	151	138	-13
Koulutettavapäivän hinta AMK-koulutuksessa	105	91	n/a	91	n/a
Opiskelijakohtainen vuosikustannus ammatillisessa peruskoulutuksessa	28 143	25 064	27 195	24 827	-2 368
Ammatillisen lisäkoulutuksen koulutettavapäivän hinta	188	177	n/a	192	n/a
Koulutuksen kokonaiskustannukset	11 982 567	10 671 768	11 292 000	10 806 794	-485 206
Koulutukseen käytetyt htv:t	88,49	84,17	90	87,29	-2,71

AMK -koulutuksen koulutettavapäivähinta

Koulutettavapäivän hinta AMK-koulutuksessa säilyi edellisvuoden tapaan 91 eurossa. Koulutuksen kustannuksissa ei tapahtunut olennaista muutosta. Kustannukset olivat 2,45 (2,44) miljoonaa euroa. Koulutettavapäiviä kertyi yhteensä 26 978 (26 860). Vuonna 2017 Pelastusopiston koulutuksen varsinaisten toimintamenojen kehysrahoitukseen tuli lisäyksenä 1,202 miljoonaa euroa päällystökoulutuksen rahoitukseen liittyen. Vastaavasti Savonia ammattikorkeakoulu ei enää maksanut Pelastusopistolle päällystökoulutuksen toteuttamisesta.

Ammatillinen lisäkoulutuksen koulutettavapäivän hinta

Ammatillisen lisäkoulutuksen koulutettavapäivän hinta kohosi 192 euroon. Ammatilliseen lisäkoulutukseen luetaan varautumiskoulutus (pakollinen ja muu) sekä täydennyskoulutukset. Kustannusten kohoaminen aiheutui ammatillisen lisäkoulutuksen toiminnan volyymin (koulutettavapäivät) kohoamisesta. Liiketaloudellista täydennyskoulutusta oli ammatillisen lisäkoulutuksen kokonaisuudessa edellisvuotta enemmän ja se oli koulutettavapäivä hinnaltaan edellisvuotta kalliimpaa. Liiketaloudellista täydennyskoulutusta toteutetaan elinkeinoelämälle, missä vaatimukset koulutussisällöille määritellään kurssikohteisesti. Koulutussisällöllä on keskeinen merkitys keskimääräiseen koulutettavapäivän hintaan.

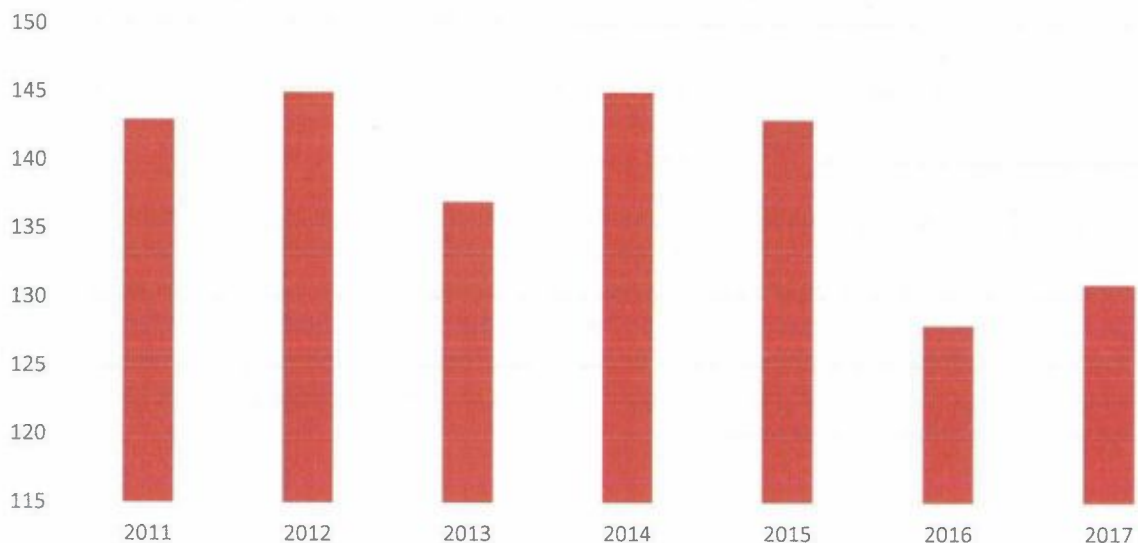
Koulutuksen kokonaiskustannukset

Pelastusopiston koulutuksen kokonaiskustannukset olivat noin 10,8 miljoonaa euroa. Kustannukset kohosivat hieman edellisvuodesta. Varautumiskoulutuksissa ja täydennyskoulutuksissa kustannukset kohosivat, tutkintoon johtavissa koulutuksissa (kokonaisuus) laskivat. Koulutuksen kokonaiskustannuksia on tasapainotettu vastaamaan toiminnan kehysrahoituksen kutistumista. Talouden tasapainottaminen käy vuosi vuodelta haasteellisemmaksi, koska Pelastusopisto on optimoinut toimintaansa jo pidemmän aikaa. Lisäksi toiminnankustannukset, kuten aineet ja tarvikkeet, palvelujen ostot tai muut kulut kohosivat vuotuisen inflaation mukaisesti.

Taulukko 8. Muut taloudellisuuden tunnusluvut.

	TOTEUMA 2015	TOTEUMA 2016	TOTEUMA 2017
Koulutettavapäivän keskimääräinen bruttohinta	143	128	131
Opiskelijakohtainen käyttömeno amk-koulutuksessa	18 906	16 319	16 352
Täydennyskoulutuksen koulutettavapäivän hinta	230	208	238
Pakollisen varautumiskoulutuksen koulutettavapäivän hinta	282	397	146
Muun varautumiskoulutuksen koulutettavapäivän hinta	137	137	143

Koulutettavapäivän keskimääräinen hinta oli 131 euroa. Hinta kohosi noin kolme yksikköä vuodesta 2016. Tunnusluvussa koulutuksen kokonaiskustannukset jaetaan Pelastusopiston koulutettavapäivillä. Koulutuksen kokonaiskustannukset kohosivat edellä mainittujen tekijöiden vuoksi. Koulutettavapäivät kutistuivat vuodessa 493 yksiköllä (83 100 > 82 607). Koulutettavapäivän hinnassa ollaan kuitenkin edelleen pidemmällä aikavälillä hyvin maltillisella tasolla ja Pelastusopiston toiminnan sopeuttamistoimet konkretisoituvat tunnusluvussa. Amk-koulutuksen opiskelijakohtaisessa käyttömenossa ei tapahtunut olennaista muutosta, koska ao. koulutuksen kustannukset käytännössä pysyivät edellisvuoden tasolla, kuten myös koulutettavapäivien lukumäärät. Täydennyskoulutuksen koulutettavapäivän hinta kohosi, koska erityisesti liiketaloudellinen täydennyskoulutuksessa täydennyskoulutuskokonaisuudet olivat vuonna 2017 edellisvuotta kalliimpia. Pakollisen varautumiskoulutuksen koulutettavapäivän hinta laskivat 146 euroon ja muun varautumiskoulutuksen hinta nousi 143 euroon. Muutokset erityisesti pakollisen varautumiskoulutuksen koulutettavapäivän hinnassa ovat vuosien välillä merkittäviä, koska koulutettavapäivien vuosikertymät ovat pieniä ja toisaalta koulutuksen sisällöissä saattaa tapahtua kustannusvaikutuksiltaan olennaisia muutoksia.

Kaavio 1. Keskimääräinen koulutettavapäivän hinta vuosina 2011 - 2017.

Pidemmän aikavälin tarkastelulla Pelastusopisto on kyennyt onnistuneesti sopeuttamaan toiminnan menoja. Koulutettavapäiviä on jouduttu kutistamaan talouden säästöpainneissa etenkin varautumiskoulutuksessa sekä koulutuksen kustannuksia kaikissa koulutuksissa. Liiketaloudellisen täydennyskoulutuksen merkitys (koulutettavapäivät ja eurot) toiminnassa on vuosien saatossa kohonnut. Täydennyskoulutuksen tuottojen merkitys kehysrahoituksen kutistuessa on kasvanut.

1.4.2.2 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiopalvelujen taloudellisuus

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan kokonaiskustannukset olivat hieman alle 2,1 miljoonaa euroa. Pronon erilliskustannukset kohosivat hieman edellisvuodesta ollen noin 0,4 miljoonaa euroa. Yhteisrahoitteisen TKI-toiminnan kustannukset kohosivat, koska hankeportfolioissa ja yksittäisten hankkeiden sisällöissä tapahtui vuosien välillä luonnollista vaihtelua. Budjettivaroin tuetun TKI-toiminnan kustannukset puolestaan laskivat. Näin kävi myös liiketaloudellisen TKI-toiminnan kustannuksissa.

Taulukko 9. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan taloudellisuus.

	TOTEUMA 2015	TOTEUMA 2016	TAVOITE 2017	TOTEUMA 2017
Taloudellisuus				
TKI-toiminnan kokonaiskustannukset *	2 137 872	2 024 361	2 030 000	2 092 466
- josta Pronton erillismenot	259 272	375 862	349 608	399 932
Budjettivaroin tuetun TKI-toiminnan kustannukset *	762 329	872 267	739 000	861 249
- josta erillismenot (kirjanpito)	505 323	631 530	500 000	508 422
Yhteisrahoitteisen TKI-toiminnan kustannukset	1 283 602	1 059 970	1 280 000	1 140 268
- josta erillismenot (kirjanpito)	683 020	516 271	600 000	632 846
Liiketaloudellisen TKI-toiminnan kustannukset *	91 941	92 124	11 000	90 949
- josta erillismenot (kirjanpito)	24 341	18 334	9 000	6 174
*Pelastusopiston toiminta- ja taloussuunnitelma 2017 - 2020 sekä tulossuunnitelma 2016				

1.4.2.3 Siviilikriisinhallinnan taloudellisuus

Siviilikriisinhallinnan kustannukset nousivat edellisistä vuosista poikkeuksellisten ja ennalta-arvaamattomien kertaluonteisten kulujen vuoksi. Irtisanoutumisten vuoksi maksuun tulleet suuret lomakorvaukset ja ennakoitua aikaisempi paluu lakisääteiseltä virkavapaudelta johtivat välttämättömiin päällekkäisyyksiin nimityksissä. Aiemmistä vuosista poiketen lähes kaikki Kriisinhallintakeskuksen virat olivat koko vuoden ajan täytettyinä.

Siviilikriisinhallinnan koulutettavapäivän keskimääräinen kustannus oli 407 euroa, koulutettuja oli yhteensä 414. Tulostavoitteita mukaillen naisten osuus peruskursseilla koulutetuista oli 48 % ja perus- sekä erikoiskursseilla koulutetuista 33 %.

Projekti- ja kehittämyksikön kustannusten laskua vuodesta 2016 vuoteen 2017 selittää IECEU-projektiin käytetyn työpanoksen ja rahoituksen vähentyminen. Vuonna 2016 ko. projektissa työskenteli kaksi tutkijaa, vuonna 2017 ainoastaan lyhytaikainen tutkimusassistentti.

Taulukko 10. Siviilikriisinhallinnan taloudellisuus.

	TOTEUMA 2015	TOTEUMA 2016	TAVOITE 2017	TOTEUMA 2017
Siviilikriisinhallinnan kustannukset € / vuosi netto	1 460 500	1 460 707	n/a	1 553 252
Koulutuskustannukset, Skh sis. yleiskulut	615 357	598 225	n/a	686 040
Koulutettavapäivän keskim. kustannus (enintään) Skh perus, erikois, EU, IKI, PDT ja LL	362	383	375	407
Keskimääräinen kustannus per kurssilainen Skh (enintään) ks. ed.	1 829	2 366	n/a	1 778
Palvelussuhteen keskimääräinen kustannus (SM) (enintään) sis. yleiskulut	5 278	6 050	5 000	5355
Projekti- ja kehittämyksikkö kustannukset sis. yleiskulut	345 053	344 901	n/a	271 256

1.4.2.4 Kansainvälisen pelastustoiminnan taloudellisuus

Kansainvälisen pelastustoiminnan koulutettavapäivän kustannus raportointivuonna oli 789 euroa ja koulutettujen määrä 398. EU-harjoituksiin ja koulutuksiin osallistumiseen saatiin korvausta matkakustannuksiin. Koulutetuista 22 % oli naisia.

Vuonna 2017 oli runsaasti kansainvälisen pelastus- ja etsintäneuvoston (INSARAG) uudelleenluokitukseen valmistavaa koulutusta, mm. kenttäharjoitus, jossa osallistujille maksettiin normaalista poikkeavia korvauksia. Tästä aiheutuu myös koulutettavapäivän hinnan reilu nousu. Vastaavasti vuoden 2015 koulutettavapäivän halvempi kustannus selittyy Kriisinhallintakeskuksen järjestämisvastuussa olleesta Barents Rescue 2015-harjoituksesta, jossa oli runsaasti osallistujia.

Taulukko 11. Kansainvälisen pelastustoiminnan taloudellisuus.

	TOTEUMA 2015	TOTEUMA 2016	TAVOITE 2017	TOTEUMA 2017
Kv-pelastuspalvelun kustannukset, €/vuosi, netto	1 514 531	883 289	n/a	1 473 845
Koulutuskustannukset, Kvpel, sis. yleiskulut	928 562	527 499	n/a	1 151 160
Keskimääräinen kustannus per kurssilainen Kvpel (enintään) kehys, arviomr, EU, ulkop.	875	1 199	n/a	2 892
Koulutettavapäivän keskimääräinen kustannus Kvpel sis. yleiskulut	187	303	345	789

1.4.2.5 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat on laadittu suoritteista, jotka muodostuvat sisäministeriön maksuperustepäätöksen 1 § - 2 §:n ja 5 §:n mukaisesta toiminnasta. Pelastusopistolla on kahdenlaisia liiketaloudellisesti hinnoiteltavia suoritteita: 2 §:n mukaisia ns. budjettivaroin tuettuja suoritteita, jotka ovat valtion 50 % kurssipäivän hinnasta subventoimaa koulutusta, sekä 5 §:n mukaisia puhtaasti liiketaloudellisin perustein hinnoiteltavia suoritteita. Molemmista suoriteryhmistä on laadittu omat kustannusvastaavuuslaskelmansa. Lisäksi maksulliseen toimintaan kuuluvat julkisoikeudelliset suoritteet (1 §), joille maksuperustepäätöksessä on säädetty kiinteä hinta.

Taulukko 12. Maksullisen ja yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuden tavoitteet ja toteuma.

* Tavoite toiminta- ja taloussuunnitelma 2017 – 2020 ** Tavoite talousarvioesitys 2017	TOTEUMA 2015	TOTEUMA 2016	TAVOITE 2017	TOTEUMA 2017	ERO TAVOITE/TOTEUMA 2017
Liiketaloudelliset, markkinahintaiset suoritteet *	121 %	153 %	115 %	119 %	+4 %
Budjettivaroin tuetut liiketaloudelliset suoritteet *	76 %	86 %	50 %	83 %	+33 %
Julkisoikeudelliset suoritteet *	43 %	54 %	40 %	62 %	+22 %
Yhteisrahoitteinen toiminta **	53 %	72 %	50 %	53 %	+3 %

Budjettivaroin tuetut liiketaloudelliset suoritteet (2§)

Sisäministeriön asetuksessa Pelastusopiston maksullisista suoritteista (1394/2016) 2 §:ssä mainitaan seuraavaa: *”Pelastusopistosta annetun lain (607/2006) 36 §:n 2 momentissa tarkoitettuja suoritteita, joista Pelastusopisto perii asiakasmaksuna keskimäärin 50 prosenttia kurssin kuluista, ovat Pelastusopiston harjoitusalueella sovellettuina harjoituksina toteutettavat kurssit, joilla opetetaan pelastuslaitosten ja sopimuspalokuntien miehistöltä vaadittavaa pelastustoiminnan ammattiteknistä osaamista.”*

Budjettivaroin tuettujen liiketaloudellisten suoritteiden tuotot olivat vuonna 2017 yhteensä 133 193 euroa. Vuonna 2017 Pelastusopisto toteutti uutta kurssitarjontaa. Myös pelastuslaitokset ostivat edellisvuotta enemmän koulutusta. Koulutusta toteutetaan pääasiassa julkiselle sektorille, mutta myös elinkeinoelämälle. Toteutettuja kursseja olivat mm. korkealla työskentelykurssi, savusukelluskurssi, vaarallisten aineiden kurssi, puomitikaskurssi ja tieliikenneonnettomuuskurssi. Budjettivaroin tuettujen liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus oli 83 %.

Taulukko 13. Kustannusvastaavuuslaskelma.

	Budjettituetut liiketaloudelliset suoritteet (2 §)	Liiketaloudelliset suoritteet (5 §)	Liiketaloudelli- nen toiminta yhteensä	Julkis- oikeudelliset suoritteet (1 §)	Yhteisrahoittei- nen toiminta
TUOTOT					
Maksullisen toiminnan myynti- tuotot	133 193	1 066 775	1 199 968	136 090	
Maksullisen toiminnan muut tuotot		479 813	479 813	0	
TUOTOT YHTEENSÄ	133 193	1 546 588	1 679 780	136 090	760 567
KUSTANNUKSET					
Maksullisen toiminnan erillis- kustannukset					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	6 156	6 156	954	46 652
Henkilöstökustannukset	71 794	342 162	413 956	76 722	602 410
Vuokrat	5 045	229	5 274	4 000	34 547
Palvelujen ostot	10 057	29 898	39 955	10 945	152 753
Muut erilliskustannukset	3 090	17 698	20 788	3 619	84 206
Erilliskustannukset yht.	89 987	396 143	486 129	96 240	920 568
KÄYTTÖJÄÄMÄ	43 206	1 150 445	1 193 651	39 850	-160 001
Maksullisen toiminnan osuus Yhteiskustannukset					
- tukitoimintojen kustannukset	36 651	224 793	261 444	52 635	403 758
- poistot	1 085	31 376	32 461	1 559	11 956
- korot	0	0	0	0	0
- muut yhteiskustannukset	31 884	652 603	684 486	70 595	103 664
= osuus yhteiskustannuksista yhteensä	69 620	908 772	978 392	124 788	519 378
Kokonaiskustannukset yhteensä	159 607	1 304 914	1 464 521	221 028	1 439 946
YLIJÄÄMÄ (+)/ALIJÄÄMÄ (-)	-26 414	241 673	215 259	-84 938	-679 378
Kustannusvastaavuusprosentti	83 %	119 %	115 %	62 %	53 %

Markkinaperusteisesti hinnoiteltavat liiketaloudelliset suoritteet (5 §)

Markkinaperusteisesti hinnoiteltavien liiketaloudellisten suoritteiden tuotot olivat lähes edellisvuoden tasolla. Tuottoja kirjattiin yhteensä 1 546 588 euroa. Liiketaloudellisesta täydennyskoulutuksesta on kehittynyt Pelastusopistolle merkittävä tulonlähde, millä on osaltaan kyetty korjaamaan kehysrahoituksen leikkauksia. Liiketaloudelliseen täydennyskoulutukseen käytetyt koulutettavapäivät ja harjoitusalueen käyttötunnit kohosivat merkittävästi edellisvuodesta. Molempia tietoja käytetään jyvittämään Pelastusopiston yleiskustannuksia eri koulutuksille. Liiketaloudelliselle täydennyskoulutukselle kohdistui prosentuaalisesti suurempi osuus Pelastusopiston yleiskustannuksista. Näin ollen markkinaperusteisesti hinnoiteltavien liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus laski 119 %:iin. Lisäksi vuonna 2017 toteutetut koulutukset eivät kokonaisuudessaan yltäneet kustannusvastaavuudessa edellisvuoden tasolle. Pelastusopisto toteutti vuonna 2016 yhden suuremman kansainvälisen pelastustoimen koulutuskokonaisuuden, joka kohotti ao. vuoden kustannusvastaavuutta.

Liiketaloudellinen toiminta yhteensä

Liiketaloudellinen toiminta yhteensä käsittää budjettivaroin tuetun ja markkinahintaisen liiketaloudellisen toiminnan. Tuotot olivat yhteensä 1 679 780 euroa. Tuotot kohosivat kohonneiden budjettituetujen liiketaloudellisten suoritteiden johdosta. Kustannusvastaavuusprosentti oli 115. Lasku aiheutui pääasias- sa liiketaloudellisten suoritteiden (5 §) kustannusvastaavuuden heikkenemisestä.

Julkisoikeudelliset suoritteet (1 §)

Pelastusopiston järjestämiä julkisoikeudellisia kursseja olivat sivutoimisen teollisuuspalopäällikön peruskurssi, vesipelastuskurssi ja sopimuspalokunnan päällikkökurssi. Julkisoikeudellisten kurssien hinnoittelusta on päätetty sisäministeriön asetuksessa (1394/2016) Pelastusopiston maksullisista suoritteista. Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot kohosivat 136 090 euroon. Muutosta edellisvuoteen on 21 370 euroa. Tuottoja lisäsivät hintojen päivitykset sisäministeriön asetuksen päivityksen yhteydessä. Kustannusvastaavuus oli 62 prosenttia. Muutos vuoteen 2016 nähden +8 %.

Taulukko 14. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma

	Julkisoikeudelliset suoritteet				Liiketaloudelliset suoritteet			
	2017	2017	2016	2015	2017	2017	2016	2015
(1000 e)	Toteutuma	Tavoite	Toteutuma	Toteutuma	Toteutuma	Tavoite	Toteutuma	Toteutuma
TUOTOT								
maksullisen toiminnan tuotot								
- maksullisen toiminnan myyntituotot	136	120	112	146	1 200	1 075	1 218	911
- maksullisen toiminnan muut tuotot			3		480	360	429	375
Tuotot yhteensä	136	120	115	146	1 680	1 435	1 647	1 286
KOKONAISKUSTANNUKSET								
Erilliskustannukset								
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	1	2	1	2	6	6	5	5
- henkilökustannukset	77	133	100	162	414	385	421	372
- vuokrat	4	8	5	10	5	5	8	5
- palvelujen ostot	11	12	13	7	40	45	51	39
- muut erilliskustannukset	4	5	5	6	21	25	16	18
Erilliskustannukset yhteensä	96	160	124	188	486	465	501	440
Osuus yhteiskustannuksista								
- tukitoimintojen kustannukset	53	63	56	75	261	279	232	227
- poistot	2	2	1	3	32	27	27	26
- korot	0	0	0	0	0	1	0	1
- muut yhteiskustannukset	71	75	33	72	684	529	360	409
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	125	140	90	151	978	835	619	663
Kokonaiskustannukset yhteensä	221	300	214	338	1 465	1 300	1 120	1 103
KUSTANNUSVASTAAVUUS								
(tuotot - kustannukset)	-85	-180	-100	-192	215	135	527	183
Kustannusvastaavuus -%	62 %	40 %	54 %	43 %	115 %	110 %	147 %	117 %

1.4.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot olivat vuonna 2017 yhteensä 760 567 euroa. Rahoituslähteistä EU:lta saatu rahoitus oli euromääräisesti merkittävin, tämän jälkeen Palosuojelurahasto. Rahoitusta saatiin myös mm. öljysuojarahastolta ja sisäministeriöltä. Yhteisrahoitteisessa toiminnassa hankekokonaisuudet vaihtelevat vuosittain, mikä vaikuttaa tuottokertymiin ja kustannusvastaavuusprosentteihin vuosien välillä. Yhteisrahoitteisen toiminnan omarahoitusosuus tarkoittaa sitä osuutta, joka jää jäljelle toiminnan tuottojen ja kustannuksien erotuksena. Vuonna 2017 Pelastusopiston omarahoitusosuus oli hankekokonaisuudessa keskimäärin 47 %. Projektien omarahoitusosuudet vaihtelevat rahoittajan ja projektin mukaisesti. Kustannusvastaavuusprosentti oli vastaavasti 53.

Taulukko 15. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 €)
(Laskelma omarahoitusosuudesta)

	TOTEUMA 2015	TOTEUMA 2016	TAVOITE 2017	TOTEUMA 2017
(1000 e)				
TUOTOT				
yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot				
- muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	310	284	312	311
- EU:lta saatu rahoitus	479	986	488	431
- muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus			13	
- yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	15	12		18
Tuotot yhteensä	804	1 281	813	761
KUSTANNUKSET				
yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset				
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	74	137	50	47
- henkilöstökustannukset	586	666	644	602
- vuokrat	20	30	37	35
- palvelujen ostot	109	279	165	153
- muut erilliskustannukset	104	104	90	84
Erilliskustannukset yhteensä	894	1 216	986	921
yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista				
- tukitoimintojen kustannukset	467	394	475	404
- poistot	19	11	13	12
- korot	2	1	0	0
- muut yhteiskustannukset	139	149	152	104
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	626	554	639	519
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 520	1 769	1 625	1 440
OMARAHOITUSOSUUS (tuotot-kustannukset)	-717	- 488	-812	-679
Omarahoitusosuus, %	47 %	28 %	50 %	47 %

1.5 Tuotokset ja laadunhallinta

1.5.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

1.5.1.1 Koulutus- ja opiskelijapalvelujen suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Suoritettujen tutkintojen määrä oli tavoitteen mukainen. Palopäällystön tutkinto-ohjelmasta (Insinööri AMK) valmistuvien määrät vaihtelevat vuosittain lähinnä opiskelijoiden henkilökohtaisista urasuunniteluratkaisuista johtuvista syistä. Vuonna 2017 valmistui yksi alipäällystökurssi.

Käytettävissä olevien henkilöstöresurssien normalisoiduttua varautumiskoulutusta toteutettiin vuonna 2017 edellistä vuotta enemmän. Rajoitetun kelpoisuuden tuottavia vesisukelluskursseja järjestettiin Pelastusopistolla yksi, jonka lisäksi järjestettiin yksi vesisukelluskurssi liiketaloudellisena palvelutoimintana.

Pelastusopisto nähdään haluttuna yhteistyökumppanina. Liiketaloudellisen täydennyskoulutuksen koulutettavapäivämäärä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna, ja liiketaloudellisen koulutuksen kannattavuutta on kustannustietoisuuden lisääntymisen ja prosessien kehittämisen kautta parannettu. Liiketaloudellista koulutusta pystyttiin toteuttamaan vuonna 2017 runsaasti johtuen mm. opettajaresurssista, jotka olivat käytettävissä johtuen alipäällystökurssien vuosisyklistä sekä AMKA11-kurssin aloituksen siirtymisestä.

Taulukko 16. Tutkinnot ja koulutettavapäivät: määrällisten tulosten tavoitteet ja toteuma.

	TOTEUMA 2015	TOTEUMA 2016	TAVOITE 2017	TOTEUMA 2017	EROTUS/ TAVOITE 2017	EROTUS 2017/ 2016
1. TUTKINNOT	215	210	194	199	+5	-11
- AMK-tutkinnot	44	31	30	38	+8	+7
- Pelastusopiston tutkinnot	171	179	164	161	-3	-18
Pelastajatutkinto	128	116	120	117	-3	+1
Häke -päivystäjä	23	23	24	23	-1	0
Alipäällystötutkinto	20	40	20	21	+1	-19
2. KOULUTETTAVAPÄIVÄT	83505	83100	81420	82607	+1187	-493
2.1 Tutkintoon johtava koulutus	71806	72404	68220	69886	+1666	-2518
- josta AMK-koulutus	28246	26860	25740	26978	+1238	+118
2.2 Ammatillinen lisäkoulutus	11699	10696	13200	12721	-479	+2025
- Varautumiskoulutus (1 §)	6013	5008	7100	6218	-882	+1210
, josta pakollista väestönsuojelukoulutusta	504	100	300	63	-237	-37
- Rajoitetun kelpoisuuden tuottava täydennyskoulutus	1460	1160	1100	1090	-10	-70
- budjettivaroin tuettu täydennyskoulutus,	595	578	700	759	+79	+181
- liiketaloudellinen täydennyskoulutus	3631	3950	4000	4654	+654	+704

1.5.1.2 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiopalvelujen hankkeet ja julkaisut

Kilpailu hanke- ja projektirahoituksesta kansainvälisissä rahoitushauissa on kiristynyt entisestään. Kansallisten yhteistyöhankkeiden lukumäärä ylitti vuoden 2017 tavoitteen. Kansallisia yhteistyöhankkeita oli yhteensä 19 (Taulukko 17). Kansainvälisiä hankkeita oli 10, mikä on lähes tavoitteen mukainen. Julkaisujen määrä (23) ylitti vuoden 2017 tulostavoitteen.

Taulukko 17. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tuotokset.

	TOTEUMA 2015	TOTEUMA 2016	TAVOITE 2017	TOTEUMA 2017
Suoritteet				
Julkaisujen lukumäärä	20	12	19	23
Kotimaisten yhteistyöhankkeiden lukumäärä	13	14	12	19
Kv. hankkeiden lukumäärä	6	4	11	10

1.5.1.3 Siviilikriisinhallinnan suoritteiden määrät

Siviilikriisinhallinnan julkaisusuoritteiden määrä nousi voimakkaasti, mitä selittää paitsi henkilöstön vaihtuvuuden väheneminen, myös IECEU-projektin julkaisujen vapautuminen julkisiksi. Tosin julkaisutavoitteet ylitettiin, vaikka kaikki IECEU-hankkeessa tehdyt julkaisut vähennettäisiin kokonaismäärästä. Hankkeiden osalta on nähtävissä koveneva kansainvälinen kilpailu, mikä johtuu siitä, että esimerkiksi kriisinhallintapainotteisia tutkimushakuja ei enää ole juuri tarjolla.

Taulukko 18. Siviilikriisinhallinnan suoritteiden määrät.

	TOTEUMA 2015	TOTEUMA 2016	TAVOITE 2017	TOTEUMA 2017
Koulutettavapäivät UM (predeployment, feedback)	360	113	n/a	265
Koulutettujen määrä, kehysrahoitus Skh	194	98	150	207
naisia/miehiä Huom. pelkästään peruskursseilla 72 hlöä	97/108	51/47	n/a	68/139
Koulutettujen määrä, perehdytys ja palautekoulutukset	127	135	n/a	76
Ehdolle asetetut asiantuntijat Skh	152	246		73
- joista naisia/miehiä	52/100	89/157		26/47
- joista tehtävään valitut	54	107		28
- joista naisia/miehiä	20/34	35/72		8/20
Viranomaisraportointi	12	12		
- joista kuukausiraportit	12			
- joista erityisselvitykset	0			
Julkaisujen määrä, - joista tieteellisiä artikkeleita	4	1		10
Kansallisten yhteistyöhankkeiden määrä	4	0		0
Kansainvälisten yhteistyöhankkeiden määrä	11	7		2

1.5.1.4 Kansainvälisen pelastustoiminnan suoritteiden määrät ja julkishyödykkeet

Kahdeksan asiantuntijaa oli kansainvälisen pelastuspalvelun asiantuntijatehtävissä vuonna 2017. Heistä yksi asiantuntija oli YK:n ruokaohjelman tehtävissä lokakuun lopusta lähtien (arvioitu kesto kuusi kuukautta). Hänen lisäksi yksi asiantuntija oli mukana WFP:n operaatiossa Haitilla neljän kuukauden ajan. Kuusi asiantuntijaa oli unionin pelastuspalvelumekanismen kolmessa operaatiossa (Chile, Bhutan, Dominica). Chilen operaation kesto oli noin kolme viikkoa, Bhutanin kaksi ja Dominican noin viikko.

Taulukko 19. Kansainvälisen pelastustoiminnan suoritteiden määrät.

	TOTEUMA 2015	TOTEUMA 2015	TAVOITE 2017	TOTEUMA 2017
Koulutettavapäivät, Kvpel kehys, arviomr. EU, ulkopuolinen	4975	1743	n/a	1 762
Koulutettujen määrä, Kvpel kehys, arviomr. EU, ulkopuolinen	1 061	436	n/a	398
- joista naisia / miehiä	275/786	83/353		86/312
Kvpel asiantuntijat valmiudessa	264	246	n/a	224
- josta naisia / miehiä	32/232			26/198
Kvpel asiantuntijoita tehtäviin	44	8	n/a	8
- joista naisia / miehiä	6/38	0/8		0/8

Koulutettavapäivien ja koulutettujen määrän poikkeama edellisistä vuosista ja tavoitteesta aiheutuu Kriisinhallintakeskuksen vastuulla olleen Barents Rescue 2015 -harjoituksen suuresta osallistujamäärästä (3310 koulutettavapäivää ja 662 koulutettua). BI-raportoinnista on otettu työajankohdennuksesta HTV-luvut toiminnoittain, joiden avulla laskettu vuoden 2014 vertailuluvut. Koulutukseen käytetyt htv:t käytetty "asiantuntijoiden koulutus"-toimintoa (3,0 htv), rekrytoinnin htv:t muodostuu "varautuminen"-toiminnosta (1,2 htv).

1.5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

1.5.2.1 Koulutus- ja opiskelijapalvelujen palvelujen palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Palaute, hakeneet, aloituspaikat sekä opiskelun keskeyttäminen

Pelastusopiston hakijalukujen trendi on erityisesti pelastajatutkinnon osalta aleneva. Ikäluokkien pieneneminen ja kilpailu hyvistä opiskelijoista haastavat Pelastusopiston pohtimaan markkinointia ja tutkintojen vetovoimaisuutta. Jo muutaman vuoden ajan on Pelastusopistolla lähdetty aktiiviseen työhön markkinoinnin kehittämiseksi ja vuonna 2017 tehtiin mittava panostus hätäkeskuspäivystäjäkoulutuksen markkinointiin hyvin tuloksin.

Tutkintopalautteet ovat pitkälti edellisten vuosien tasolla. Vuonna 2017 Pelastusopistolla kehitettiin koko koulutus- ja opiskelijapalvelujen palautejärjestelmää, joka otetaan asteittain käyttöön vuodesta 2018 alkaen. Tavoitteena on saada yhä kattavammin palautetta tutkintojen ja koulutuksen kehittämiseksi. Ammatillisen täydennyskoulutuksen palautteet osoittavat korkeaa tyytyväisyyttä opetuksen laatuun. Myös varautumiskoulutuksen opiskelijapalautteen keskiarvo nousi edellisestä vuodesta, jolloin äkillinen henkilöstöressurssien vähyys hankaloitti toimintaa.

Ammatillisen peruskoulutuksen tutkintoon johtavan koulutuksen opiskelijat suorittavat liki poikkeuksetta tutkintonsa loppuun asti. Alhaiset keskeyttäneiden luvut viestivät osaltaan opiskelijavalinnan järjestelyjen onnistumisesta, opiskeluaikaisten kokemusten myönteisyydestä sekä opiskelijoiden henkisestä sitoutuneisuudesta pelastustoimen ja hätäkeskustoiminnan ammatteihin. Ammattikorkeakoulutuksen suorittamisprosentti on suhteellisen hyvä verrattuna myös yleisesti ammattikorkeakoulukenttään.

Taulukko 20. Laadunhallinta koulutuksessa.

	TOTEUMA 2015	TOTEUMA 2016	TAVOITE 2017	TOTEUMA 2017	2017 Erotus: Tavoite/toteuma
Tutkintopalaute (päättävien kurssien opiskelijoiden kokonaisarviointi asteikolla 1-4), kokonaiskeskiarvo	3,28	3,20	3,0	3,26	+ 0,26
-pelastajan koulutusohjelma, ka.	3,39	3,32	3,0	3,32	+ 0,32
-alipäällystön koulutusohjelma, ka.	2,86	2,94	3,0	2,98	-0,02
-hätäkeskuspäivystäjän koulutusohjelma, ka.	3,58	3,51	3,0	3,43	+ 0,43
Täydennyskoulutus palaute (laatuasteikolla 1 – 4)	3,66	3,70	3,5	3,72	+0,22
Varautumiskoulutuksen palaute (laatuasteikolla 1 – 4)	3,52	3,34	3,5	3,48	-0,02
Hakeneiden lukumäärä/aloituspaikat	5,48	4,50	5,0	3,8	-1,2
Ammatillisen peruskoulutuksen keskeyttämisprosentti/aloituspaikka	1,83	0,54	1,0	1,2	-0,2
Ammattikorkeakoulutuksen keskeyttämisprosentti *laskettu läsnä olevan opiskelijamäärän mukaan	8,22	5,8	1,5	5,9	-4,4

1.5.2.2 Tutkimus, kehittämis- ja innovaatiopalvelujen palvelukyky ja laatu

Pelastusopiston TKI-toiminta tuottaa tietoa koulutuksen, strategisen päätöksenteon ja pelastustoimen operatiivisen toiminnan tueksi. Palvelukykyä kuvaavana mittarina voidaan laskea hankkeiden määrää, joissa nämä kriteerit toteutuvat sekä testaustoiminnan asiakastyytyväisyys. Vuonna 2017 päätöksentekoa tukevien hankkeita oli kahdeksan. Opettajia ja opiskelijoita osallistui yhteensä 11 hankkeeseen. Pelastuslaitosten kanssa yhteistyössä tehtyjä hankkeita oli 12 vuonna 2017. Kaikilla osa-alueilla yhteistyö lisääntyi tai pysyi entisellä tasolla. Testaustoiminnan asiakastyytyväisyys on hyvällä tasolla ja varsin lähellä asetettua tavoitetta.

Taulukko 21. TKI-toiminnan laatu.

	TOTEUMA 2015	TOTEUMA 2016	TAVOITE 2017	TOTEUMA 2017
Palvelukyky ja laatu				
Testaustoiminnan NPS (%)	-	-	90	86

1.5.2.3 Siviilikriisinhallinnan palvelukyky ja hankkeiden laatu

Siviilikriisinhallinnan kahdella peruskurssilla (EU Concept Core Course) koulutettiin asiantuntijoita operaatioissa tarvittava määrä. Kurssien vetovoima säilyi hyvänä: siviilikriisinhallinnan peruskursseille oli moninkertainen määrä ei-poliisihakijoita aloituspaikkoihin verrattuna. Turvallisuuskurssien (Hostile Environment Awareness Training) järjestämistä maksaville asiakkaille peruskurssin yhteydessä jatkettiin ja kysyntä säilyi hyvänä.

Peruskurssien osalta yhteistyötä tehtiin erityisesti Poliisiammattikorkeakoulun ja Puolustusvoimien kansainvälisen keskuksen (FINCENT) kanssa. Tanskalle tarjottiin kouluttajatukea heidän peruskurssillaan. Vuoden aikana järjestettiin kaksi Tee parempi hakemus -tapahtumaa poliiseille yhdessä henkilöstöyksikön kanssa.

Kaikki operaatioihin valitut saivat koulutustarpeitaan vastaavan lähtöperehdytyksen. ESDC:n (European Security and Defence College) perehdytyskoulutukseen lähetettiin kahdeksan asiantuntijaa. Kriisinhallintakeskus myös järjesti yhden perehdytyskoulutuksen ESDC:n alla. ESDC-yhteistyötä jatkettiin osallistamalla strategisen tason skenaariopohjaisen suunnittelu- ja kehittämiskurssin järjestämiseen Brysselissä yhdessä sisäministeriön sekä Itävallan ulkoministeriön kanssa, sekä EU Comprehensive Crisis Management (EUCCM) -kurssin järjestämiseen yhdessä FINCENT:n kanssa.

Yhteistyö FINCENT:n kanssa jatkui aktiivisena. Osaamiskeskusyhteistyönä järjestettiin Integrated Crisis Management (ICM) Kuopiossa ja EU Comprehensive Crisis Management (EUCCM) Helsingissä. Peruskurssien (EUCCC ja UNMEM) yhteistoiminta jatkui täysimittaisena ja vuoden aikana järjestettiin kaksi rinnakkaista kurssia, joiden kenttäharjoitukset toteutettiin yhteistoiminnassa Niinisolassa. Vuoden aikana pilotoitiin Osaamiskeskuksen alla järjestettävä HEAT -kurssi; kokemukset olivat erittäin positiiviset ja yhteistyötä jatketaan myös tulevaisuudessa. Kriisinhallintakeskus tuki myös Nordic Centre for Gender in Military Operations -keskuksen yhteistyössä FINCENT:n kanssa järjestämää Nordic Gender Training of the Trainers (GToT) -kurssia sekä Maanpuolustuskorkeakoulun sotatieteiden maisterikurssia siviilikriisinhallinta-oppitunnilla. Osaamiskeskus kävi Somaliassa tiedonkeruumatkalla, jota ennen tuettiin Kirkon ulkomaanavun järjestämään tilaisuutta Somalian ministereille Helsingissä.

Erikoiskursseille lähetettiin yhteensä 30 siviilikriisinhallinnan asiantuntijaa, näistä reilu puolet osallistui Kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan osaamiskeskuksen kurseille. Pohjoismaisille poliisikursseille lähetettiin yksitoista poliisia. Vuoden aikana valmistauduttiin yhteen vuoden 2018 päätapatumista, VIKING 18 -harjoitukseen, lähettämällä asiantuntijoita Ruotsiin Combined Joint Staff Exercise -harjoitukseen sekä osallistumalla aktiivisesti suunnittelukokouksiin Ruotsissa.

Muutoin Eurooppalainen yhteistyö toteutui pääasiassa ENTRI:n (Europe's New Training Initiative for Civilian Crisis Management) ja EUPST II:n (EU Police Services Training) puitteissa. Kriisinhallintakeskus osallistui ENTRI:n rahoituksella järjestetyn ihmisoikeuserikoistumiskurssin toteuttamiseen Etiopiassa sekä järjesti EUPST II:n alla Gender Perspective in Civilian Crisis Management -seminaarin Suomessa yhdessä Poliisiammattikorkeakoulun kanssa.

Vuonna 2017 pidettiin normaalista poiketen ainoastaan yksi palautetilaisuus, koska syksyn tilaisuuteen kutsuttavien määrä olisi jäänyt normaalia pienemmäksi. Projekt- ja kehittämysyksikkö järjesti oman kriisinhallinta-aiheisen työryhmän Poliitiikan tutkimuksen päivillä Jyväskylässä maaliskuussa 2017 sekä yhdessä WISE ry:n ja Puolustusvoimain Kansainvälisen Keskuksen kanssa syyskuussa perinteisen kriisinhallintaseminaarin Kansallismuseossa. Lisäksi yksiköstä otettiin osaa Tanskan Maanpuolustuskorkeakoulun järjestämään kansainväliseen seminaariin, jossa käsiteltiin EU:n siviilikriisinhallintatoimintaa Afrikassa.

Taulukko 22. Siviilikriisinhallinnan palvelukyky ja laatu.

	TOTEUMA 2015	TOTEUMA 2016	TAVOITE 2017	TOTEUMA 2017
Hakeneiden lukumäärä / aloituspaikat (EU Concept Core -kurssi ja EUPOL kurssit), - joista naisten määrä	3,79 3,10	4,18 4,09	n/a	4,64
Peruskursseille hakeneet ulkomaalaiset / koulutuksiin valitut Skh	1,17	1,38	n/a	
Valitut asiantuntijat / ehdolle asetetut	0,44	0,43	0,6	0,38
Palanneet / palautetilaisuuteen osallistuneet asiantuntijat				52/21
Skh	76/64	67/	n/a	
Kvpel	43/9			
Perus- ja erityiskoulutusten palaute (laatuasteikolla 1 – 5)	4,59	4,84	3,5	4,52
Perehdyttämiskoulutusten palaute (laatuasteikolla 1 – 5)	4,64	4,51	n/a	-
Asiakastyytyväisyys- ja/tai osaamiskysely asiantuntijoille	5	2	2	
360 asteen arviointianalyysi	-	-	n/a	
Rekrytointi- ja tiedotustilaisuuksien määrä ja saavutettavuus	5	0	n/a	
Kansallista ja kansainvälistä vuorovaikutusta edistävien seminaarien määrä	3	2	4	3

1.5.2.4 Kansainvälisen pelastustoiminnan palvelukyky ja hankkeiden laatu

Monipuolisella koulutus- ja harjoitustoiminnalla sekä kotimaassa että ulkomailla pyrittiin vastaamaan EU:n ja YK:n asiantuntijoille ja muodostelmille asettamiin osaamisvaatimuksiin sekä kasvattamaan kansainvälisen pelastustoiminnan asiantuntijarosterin asiantuntijuutta monimuotoisiin onnettomuuksiin vastaamisessa. Kurssien vetovoima ja arviointi säilyi pääosin hyvänä - rosterin asiantuntijoiden osallistumista USAR-toiminnan Pre-deployment -koulutuksiin, joita järjestettiin aktiivisesti HUSAR-uudelleenklassifiointiin valmistautumiseksi, rajoitti tosin osaltaan osan osallistujien mahdollisuudet irtautua työstään useampien vuoden koulutuskokonaisuuteen kuuluneiden koulutusten tai harjoitusten ajaksi.

Osallistumismahdollisuuksien parantamiseksi HUSAR-uudelleenklassifiointiin valmistavan harjoituksen osallistujille maksettiin kokonaiskorvaus kenttäharjoitukseen osallistumisesta. Tämä nähtiin asiantuntijoiden palautteessa erittäin tärkeäksi tekijäksi.

Osallistujapalaute kansainvälisen pelastustoimen koulutuksista ja harjoituksista on ollut hyvällä tasolla. Suomen osallistumiselle Euroopan Unionin Voluntary Pool -mekanismiin asetettuihin vaatimuksiin vastattiin arvioimalla teknisen avun muodostelma EU:n vaatimusten mukaisesti. Kaikki kansainvälisen pelastustoiminnan operaatioihin lähtevät asiantuntijat saivat perehdyttämiskoulutuksen. Kansainvälisen pelastustoiminnan perustehtäviä tuettiin myös ulkopuolisen rahoituksen koulutusprojekteja toteuttamalla.

1.6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Pelastusopiston henkilöstömäärä ja henkilötyövuodet nousivat hieman. Nousu oli suunniteltua ja välttämätöntä, koska edellisvuoden henkilöstövajeet olivat johtamassa jaksamisen näkökulmasta kuormitusriskeihin, eikä aiemmalla henkilöstömäärällä olisi pystytty hoitamaan ydintehtäviä. Kriisinhallintakeskuksen henkilöstön osalta vaihtuvuus ei ollut aikaisempien vuosien tasolla, ja varsinkin esimiesten pysyvyys tehtävissään oli merkittävä asia jaksamisen sekä asioiden suunnitelmallisen ja laadukkaan hoitamisen kannalta. Tukipalveluiden osalta henkilöstön kokemaa kuormitusta lisäytyi. Pelastusopiston resursseja jouduttiin kohdentamaan merkittävästi myös erilaisiin ulkopuolisten sidosryhmien työryhmiin ja hankkeisiin. Koska organisaatio on pieni, kuormittuvat yleensä samat asiantuntijat useista erilaisista asiantuntijatehtävistä. Pelastusopisto onkin joutunut tinkimään sinänsä tärkeistä sisäisistä kehittämiskohteista ja priorisoimaan mm. valtiokonsernin hankkeet sisäisten tarpeiden edelle.

Pelastusopistolla toteutettiin esimiesten 360 –arviointi sekä esimiesten osaamiskartoitus tukipalveluiden esimiehille. Pelastusopisto on määritellyt strategiaan liittyvät kärkiosaamistavoitteet, virkamiesosaamistavoitteet sekä esimiesmiesosaamisen tavoitteet. Osaamisen hallinnan työkalu otettiin käyttöön 2017 hallinto- ja henkilöstöpalveluissa sekä tukipalveluiden esimiehille.

Työterveyshuolto aloitti vuonna 2017 koko organisaation työpaikkaselvitykset yksiköittäin. Työpaikkaselvitysraportit julkaistaan vuonna 2018. Pelastusopiston sairauspoissaolot vähenivät hieman (5,3 pv/htv) ollen alle valtion keskiarvon (8,4 pv/htv). Sairauspoissaolojen %-osuus säännöllisestä vuositöajasta oli 2,1 (valtiolla keskimäärin 3,4). Pelastusopiston terveysprosentti (ilman sairauspoissaoloja olleiden henkilöiden %-osuus) oli 50,8, mikä on merkittävästi alle valtion keskiarvon (38,2%). Työterveyshuollon kustannukset/htv nousivat edellisvuodesta 55 % pääasiassa sekä työpaikkaselvitysten että biomonitorointitestauksien edellistä vuotta suuremman määrän takia. Sairausten kestoissa yhden päivän poissaolot lisääntyivät.

Pelastusopisto panosti henkilöstön työtyytyväisyyden ja työkuoron edistämiseen 823 €/htv, valtiolla panostus oli keskimäärin 346,30 €/htv. Myös koulutuspanostukset olivat hieman suuremmat kuin valtiolla keskimäärin (1194 €/htv). Koulutukseen käytettiin 3,5 pv/htv.

Taulukko 23. Sairausten kesto

Sairausten kesto (pv)	2015		2016		2017	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%
1	51	34,23	56	33,33	77	44,25
2-3	70	46,98	79	47,02	68	39,08
4-10	19	12,75	25	14,88	22	12,64
11-60	6	4,03	6	3,57	5	2,87
61-90	0	0,00	0	0,00	0	0,00
91-180	1	0,67	2	1,19	2	1,15
yli 180	2	1,34	0	0,00	0	0,00
Yht.	149	100	168	100	174	100

Taulukko 24. Henkilöstövoimavarat

SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA							
HENKILÖSTÖVOIMAVARAT							
Toimiala: Pelastusopisto (m.l. CMC)							
	2015	% osuus	2016	% osuus	2017	% osuus	vert. ed. vuoteen (%)
1. HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ, RAKENNE JA KULUT							
henkilötyövuodet	130		122,8		128,3		4,6
josta PeO ja CMC	103		96,1		102,3		
henkilöstömäärä	130		122		130		6,6
josta PeO	103		101		103		
naiset	40	30,8	38	31,1	46	35	21,0
miehet	90	69,2	84	68,9	84	65	0,0
vakinaiset	100	76,9	96	78,7	96	74	0,0
naiset	28	21,5	26	21,3	29	30	11,5
miehet	79	60,8	70	57,4	67	70	-4,3
määräaikaiset	30	23,1	26	21,3	34	26	30,8
naiset	12	9,2	12	9,8	17	50	41,7
miehet	18	13,8	14	11,5	17	50	21,4
kokoaikaiset	127	97,7	120	98,4	127	98	5,8
naiset	40	30,8	37	30,3	44	35	18,9
miehet	87	66,9	83	68,0	83	65	0,0
osa-aikaiset	3	2,3	2	1,6	3	2	50,0
naiset	0	0,0	1	0,8	2	67	100,0
miehet	3	2,3	1	0,8	1	33	0,0
keski-ikä	47,6		48		46,8		-2,6
naiset	45,6		47,3		44		-6,2
miehet	48,5		48,3		48		-0,6
tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta%		80,6		81		82,3	1,6
kokonaistyövoimakustannukset €/vuosi	8123823		7534905,2		7501678		-7,2
tehdyn työajan palkkojen % osuus palkkasummasta		78		75,8		78,7	3,9
välilliset työvoimakustannukset	3015331		2804447,9		2566856,1		-8,5
ja niiden % osuus tehdyn työajan palkoista		59		59,3		52	-12,3
2. TYÖHYVINVOINTI							
työtyytyväisyysindeksi	3,2		3,4				
lähtövaihtuvuus %	3,9		10,8				
tulovaihtuvuus %	3,9		6,2		9,9		61,2
työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen % henkilöstöstä		2		1		0	-100,0
sairauspoissaolot työpäivää/htv	8,5		5,7		5,3		-7,3
työterveyshuolto €/htv	753		486		755,3		55,5
työkunnan ja työtyytyväisyyden edistämisen €/htv	405		1 140		823,8		-38,0
3. OSAAMINEN							
koulutustasoindeksi	5,4		5,7		5,8		1,1
naiset	5,6		6,3		6,2		-0,6
miehet	5,4		5,4		5,5		1,1
koulutus ja kehittäminen €/htv	1 198		1 176		1 194		1,6
koulutuspanostus työpäivää/htv)	3,3		2,8		3,7		33,3

(lähtövaihtuvuustietoa ei Tahdissa saatavilla)

Tapaturmia sattui kaikkiaan kuudelle työntekijälle. Tapaturmista aiheutui 10 poissaolopäivää yhdelle työntekijälle. Vaaratilanneilmoituksia tehtiin kaikkiaan kolme. Pelastusopisto on laatinut erillisen turvallisuus- ja tietoturvaraportin 2017.

Taulukko 25. Tapaturmista aiheutuneet sairauspäivät.

Vuosi	Henkilötyövuosia	Henkilöiden lkm	Poissaolotapauksia lkm	Tapaturmista aiheutuneet sairauspäivät			
				Yht.	Pv/ tapaus	Pv/ henkilö	Pv/ henkilötyövuosi
2015	130,00	3	3	28	9,33	9,33	0,22
2016	122,80	3	0	0	0,00	0,00	0,00
2017	128,30	6	1	10	10,00	1,67	0,08

1.7 Tilinpäätösanalyysi

1.7.1 Rahoituksen rakenne

Pelastusopiston toiminnan rahoitus muodostui määräraahakehyksistä, muista määrärahoista, maksullisen toiminnan tuotoista, vuokratuotoista, yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoista, kaluston myyntituotoista, ja muista tuotoista. Palopäällystökoulutuksen rahoitus turvattiin Pelastusopiston koulutuksen varsinaisiin toimintamenoihin osoitetulla 1,202 miljoonan euron pysyvällä kehylisäyksellä.

Pelastusopistolle koulutuksen varsinaiselle toimintamomentille (26.30.01.1) myönnettiin määräraahakehystä 11 667 800 euroa, siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet momentille (26.01.04.2) 1 381 000 euroa ja kansainvälisen pelastuspalvelun momentille (26.30.01.3) 450 000 euroa. Lisäksi momentille 26.30.20 (erityismenot) myönnettiin 1 070 000 euroa käytettäväksi kansainvälisen hätäavun antamisesta ja vastaanottamisesta sekä siihen varautumisesta aiheutuviin menoihin.

Pelastusopiston koulutuksen varsinaisen toimintamomentin kehysrahoitus kohosi edellisvuodesta 846 800 euroa. Palopäällystökoulutuksen rahoituksen turvaamiseen osoitettiin kehylisäystä 1 202 000 euroa. Momentin rahoitusta pienensivät kilpailukykysojimus sekä sovitut toimintamenoäästöt.

Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet momentin määräraahakehys edellisvuodesta kohosi 7 000 euroa. Primus-henkilötietojärjestelmän kehitystyöhön osoitettiin vastaava lisäraha. Kansainvälisen pelastuspalvelun määräraahakehys pysyi edellisvuoden tasolla. Kansainvälisen pelastuspalvelun erityismenoihin osoitettiin lisärahaa 300 000 euroa käytettäväksi rauniopelastusmuodostelman uudelleenarvioinnista aiheutuviin menoihin.

Viraston vuoden 2017 talousarviorahoitus muodostui seuraavasti:

1. Määräraahakehykset vuodelle 2017:

26.30.01.1	Koulutuksen varsinaiset toimintamenot	11.667.800,00
26.01.04.2	Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet	1 381.000,00
26.30.01.3	Kansainvälinen pelastuspalvelu	450 000,00
26.30.20	Erityismenot	1.070.000,00
		<u>14.568.800,00</u>

Taulukko 26. Määrärahat vuonna 2017.

Määrärahat vuonna 2017	
SM:n myöntämät määrärahat	14.689.563,00
UM:n myöntämät määrärahat	14.600.000,00
VM:n myöntämät määrärahat	5.288,00
Kaikki myönnetyt määrärahat yhteensä	29.294.851,00

2. Muut määrärahan myöntöpäätökset momenteittain vuonna 2017

Ulkoministeriö myönsi siviilihenkilöstön kriisinhallintaan osallistumiseen 14 600 000 euroa kiinteää määrärahaa toiminnasta aiheutuvien henkilöstö- ja muiden menojen kattamiseen. Myönnetty kiinteä määräraha kohosi toiminnan volyyymiin perustuen edellisvuodesta 1 600 000 euroa. Sisäministeriö myönsi 100 000 euroa Pelastusopiston toimintaedellytysten turvaamiseen, 10 763 euroa tietohallinnon yhteisten menojen kattamiseen, 10 000 euroa siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiuksien yhteensovittamiseen. Valtiovarainministeriö myönsi osaamisen kehittämiseen (koulutuskorvaus) 5 288 euroa.

<u>24.10.21.01</u>		<u>UM</u>	
30.3.2017	Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan		13 000 000,00
5.9.2017	Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan		1.600.000,00
		Yhteensä	14.600.000,00
<u>26.01.20</u>		<u>SM</u>	
1.6.2017	Tietohallinnon yhteiset menot		10.763,00
<u>4.16.26.01.23.1SM</u>			
4.8.2017	Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet yhteensovittaminen		10.000,00
<u>4.16.26.30.01.2 SM</u>			
23.10.2017	Muut pelastustoimen toimintamenot		100.000,00
<u>28.60.12</u>		<u>VM</u>	
19.6.2017	Osaamisen kehittäminen		5.288,00
Muut määrärahan myöntöpäätökset yhteensä			<u>14.726.051,00</u>

Pelastusopiston toimintaa rahoitetaan kehysrahoituksen lisäksi myös maksullisella liiketoiminnalla (täydennyskoulutus) ja vuokratuotoilla mm. kurssihotellista, toimitiloista tai pelastuskalustosta. Yksittäisiä kaluston myyntituottoja toteutuu Pelastusopiston myydessä pelastuskalustoa esimerkiksi kaluston päivittämisen yhteydessä. Maksullisen toiminnan tuotoista on vuosien kuluessa muodostunut Pelastusopistolle merkittävä tulolähde. Tällä toiminnalla on kyetty osittain korjaamaan Pelastusopiston kehysrahoituksen kutistumista. Muut tuotot käsittävät lähinnä yhteisrahoitteisen toiminnan tuottoja. Tässä erässä vuosien väliset vaihtelut ovat merkittäviä johtuen toiminnan volyyymistä. Savonia ammattikorkeakoulu ei sovitusti rahoittanut enää vuonna 2017 Pelastusopiston palopäällystökoulutusta toiminnan rahoituksen siirryttyä osaksi Pelastusopiston koulutuksen varsinaisten toimintamenojen kehysrahoitusta.

Taulukko 27. Pelastusopiston muu rahoitus.

Tulojakauma vuosina 2015 - 2017 *	TOTEUMA 2015	TOTEUMA 2016	TOTEUMA 2017	Muutos -%
Maksullinen toiminnan tuotot	1 055 255	1 329 476	1 399 226	5 %
Vuokratulot	346 280	398 194	454 572	14 %
AMK-tulot **	1 379 361	928 341	0	-100 %
Kaluston myyntituotot	89 941	137 035	217 055	58 %
Muut tuotot	1 549 852	1 707 060	1 010 237	-41 %
Yhteensä	4 420 690	4 500 105	3 081 089	-32 %

* ei sisällä UM:n rahoittamaa toimintaa

** AMK-tulot bruttona. AMK-tulot nettona = bruttorahoitus – hallintopalvelumaksu 4 %. Vuonna 2017 päällystökoulutuksen rahoitus oli osana kehysrahoitusta.

Pelastusopiston muu rahoitus pieneni kokonaisuudessaan merkittävästi johtuen muutoksista palopäällystökoulutuksen rahoituksessa sekä yhteisrahoitteisen toiminnan volyymissä. Maksullisessa toiminnassa, vuokratuotoissa ja kaluston myyntituotoissa tapahtui tuottojen kohoamista.

1.7.2 Talousarvion toteutuminen

Pelastusopiston toiminnan menot ilman ulkoministeriön rahoittamaa siviilikiriinhallinnan asiantuntijamenoja kohosivat vuodessa noin yksi prosenttiyksikköä. Henkilöstömenoissa ei tapahtunut olennaisia muutoksia, koska kilpailukyky sopimus leikkasi virkamiehille maksettavia lomarahoja ja alensi työnantajan maksamaa sairausvakuutusmaksua. Viraston henkilöstötyövuodet kohosivat vuonna 2017. Vuokramenot kohosivat Senaatti-kiinteistöjen indeksikorotusten ja muiden vuokramenojen kohoamisen takia. Aineet, tarvikkeet ja tavarat ja muut kulut kohosivat merkittävästi vuodesta 2016 erityisesti kansainvälisen pelastuspalvelun erityismenojen (määräraha ja toiminta) kohotessa. Matkakulut ja investointien hankintamenot puolestaan laskivat vertailuvuodesta 2016. Investointimenojen kutistuminen aiheutui Pelastusopiston kiristyneestä taloustilanteesta. Pelastusopiston investointimenot ovat jo usean vuoden ajan olleet hyvin matalalla tasolla. Pelastusopiston harjoitusalue ja pelastuskalusto edellyttävät tulevina vuosina merkittäviä euromääräisiä lisäpanostuksia toiminnan ylläpitämisen varmistamiseksi.

Taulukko 28. Pelastusopiston menojakauma

Menojakauma vuosina 2015 - 2017 *	TOTEUMA 2015	TOTEUMA 2016	TOTEUMA 2017	Muutos -%
Henkilöstökulut	8 466 973	7 828 278	7 845 711	0 %
Vuokrat	4 688 216	3 419 989	3 584 334	5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 376 598	1 692 505	2 130 442	26 %
Palvelujen ostot	3 266 634	3 498 712	3 650 256	4 %
Muut kulut	138 202	143 595	170 332	19 %
Matkakulut	701 026	788 416	559 414	-29 %
Investointien hankintamenot	88 519	640 655	166 423	-74 %
Yhteensä	18 726 168	18 012 150	18 106 913	1 %

* ei sisällä UM:n rahoittamaa toimintaa

Koulutuksen varsinaisen toimintamenomomentin siirtyväksi eräksi vuodelle 2018 kirjattiin 312 993,74 euroa. Siirtyvää erää jäi momentin määrärahaan nähden käyttämättä noin 2,7 %. Valtiohallinnon kehysleikkaukset ovat jo ajaneet ja ajavat jatkossa Pelastusopiston entistä tiukemmalle. Pelastusopisto on pakkottavien tekijöiden vuoksi joutunut pidättäytymään mm. kriittisistä investoinneista rahoituksen riittävyyden varmistamiseksi. Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet momentin kehysrahoituksesta jäi käyttämättä 2 516, 54 euroa (0,2 %) ja kansainvälisen pelastuspalvelun kehysrahoituksesta 1 200,15 euroa (0,3 %). Ulkoministeriön myöntämää siviilikriisinhallinnan kiinteää määrärahaa jäi käyttämättä 29 416,42 euroa (0,2 %) ja sisäministeriön kansainvälisen pelastuspalvelun erityismenoihin osoitettua arviomäärärahaa 52 267,31 euroa (4,9 %).

1.7.3 Tuotto- ja kululaskelma

Tuotto- ja kululaskelman tiedot käsittävät ulkoministeriön momentilta maksetut siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden kulut. Pelastusopiston maksullisen toiminnan tuotot kohosivat lähes 1,4 miljoonaan euroon täydennyskoulutuksen tuottojen johdosta. Vuokra ja käyttökorvaustuottojen kohoamista selitti keskeisesti Pelastusopiston kurssihotellin (mm. täydennyskoulutukseen liittyen) tuottojen kohoaminen. Muut toiminnan tuotot pienenevät erityisesti palopäällystökoulutuksen rahoituksen siirtymisestä määräraha-kehähyksiin.

Toiminnan kulut kohosivat selvästi edellisvuodesta, koska erityisesti ulkoministeriön rahoittaman siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan määrärahan toiminnan kulut nousivat toiminnan volyymin (asiantuntijamäärä) kohoamisen takia. Tämä muutos näkyi erityisesti henkilöstömenoissa.

1.7.4 Tase

Taseen loppusummaksi kirjattiin 4 355 181,70 euroa. Taseen vastaavaa – puoli kutistui kaikissa taseerissä. Aineettomissa ja aineellisissa hyödykkeissä (käyttö-omaisuus) tasearvot kutistuivat vuotuisten poistojen ollessa lisäyksiä suurempia. Pelastusopiston investointien kutistuminen johtaa pidemmällä aikavälillä harjoitusalueen käyttökohteisen ja pelastuskaluston ikääntymiseen ja kumulatiivisesti investointivelan kasvamiseen. Myös vaihto- ja rahoitusomaisuudessa tapahtui kutistumista. Taseen vastattavaa-puolella saadut ennakot, ostovelat ja siirtovelat pienenevät vuodesta 2016. Esimerkiksi ostovelkojen pieneneeseen vaikutti Pelastusopiston hankintojen painottuminen ajallisesti tasaisemmin vuodelle 2017.

1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Pelastusopiston sisäinen valvonta perustuu Pelastusopiston sisäisen tarkastuksen ja laillisuusvalvonnan ohjeeseen PeODno/2014/790 sekä Pelastusopiston hankinta-, materiaali-, omaisuudenhallinta- ja kalustosääntöihin. Lisäksi Kriisinhallintakeskuksessa on tehty erillinen ohje *Varastointi ja kalustohallinto missiossa*.

Sääntöjen ja ohjeiden keskeisenä tehtävänä toiminnan ohjauksen lisäksi on Pelastusopiston sisäisen valvonnan organisointi ja vastuuttaminen. Sisäisen valvonnan tehtävänä on varmistaa

- Pelastusopiston talouden ja toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus
- Pelastusopiston hallinnassa olevien varojen ja omaisuuden turvaaminen
- oikeiden ja riittävien tietojen saanti Pelastusopiston taloudesta ja toiminnasta.

Työjärjestyksessä on määritelty johdon ja päälliköiden vastuut myös sisäisen valvonnan näkökulmasta.

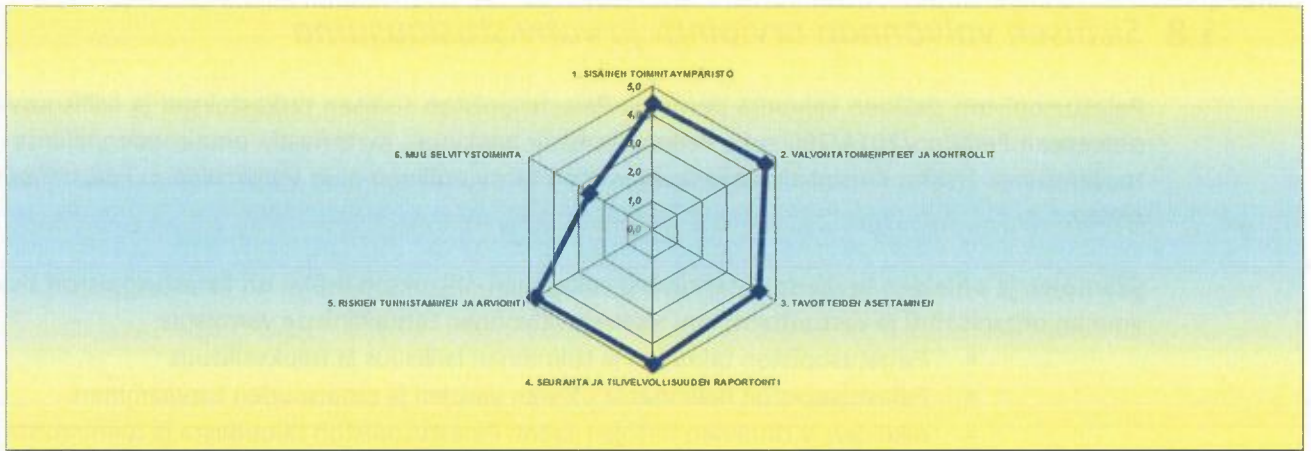
Uuden työntekijän perehdytyksessä painotetaan muun muassa virkapuhelinten, matkustuksen, ajoneuvojen ja taksien käyttöperiaatteita. Sisäinen valvonta Pelastusopistossa on osa johtamista, ja sisäinen valvonta kuuluu toimintojen vastuuhenkilöiden tehtäviin. Erillistä sisäisen tarkastajan virkaa ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi perustaa noin sadan henkilön organisaatioon.

Sisäministeriö toteutti Pelastusopiston laillisuusvalvontatarkastuksen keväällä 2017. Lisäksi Valtiontalouden tarkastusvirasto teki palkkahallinnon laillisuustarkastuksen syksyllä 2017. Kummassakaan tarkastuksessa ei havaittu merkittäviä puutteita tai laiminlyöntejä.

Pelastusopisto toteutti sisäisen CAF- arvioinnin loppuvuonna 2017. Arvioinnin toteuttivat henkilöstön edustajat. Arvioinnin tulokset ja kehittämistoimenpiteet julkaistaan alkuvuonna 2018. Varsinaisia erillisiä sisäisiä tarkastuskohteita ei vuonna 2017 ollut.

Pelastusopiston vuoden 2017 sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan asianmukaisuutta ja riittävyttä arvioitiin tammi-helmikuussa 2017 Sisäisen valvonnan arviointi -lomakkeella. Tällä kierroksella arviointia haluttiin laajentaa, ja samalla selvittää, kuinka hyvä tietoisuus sisäisen valvonnan eri osa-alueista organisaation avaintoimijoilla on. Arviointilomake lähetettiin 14 henkilölle (johto, esimiesten edustajat, turvallisuusasiantuntija, tiimilinjan edustaja sekä luottamusmiehet). Vastauksen antoi 12 henkilöä. Itsearvioinnin perusteella voidaan todeta, että organisaation sisäiseen toimintaympäristöön liittyvä tarkastus ja valvonta ovat hyvällä tasolla. Muu selvitystoiminta -osuuden keskiarvot jäivät heikoiksi sen vuoksi, että Pelastusopisto ei ole vielä tässä vaiheessa katsonut tarkoituksenmukaiseksi osallistua laatupalkintokilpailuun tai tehdä säännönmukaista ulkoista auditointia. Vaihtelua oli joidenkin vastausten osalta melko paljon (mm. työjärjestyksen ajantasaisuus, organisaation tai sen jonkun tulosyksikön toiminnan säännöllinen ulkopuolinen arviointi, yhteiskunnallinen vaikuttavuus sekä toiminnan tavoitteita uhkaavien riskien tunnistaminen). Jatkossa onkin syytä pohtia mm. sitä, kuinka organisaatioviestintää eri kohderyhmille voidaan kehittää ja lisätä tietoisuutta yhteisistä toimintatavoista ja tavoitteista.

Kokonaisriskienhallinta toteutettiin sisäministeriön ohjeistaman riskienhallintatyökalun avulla. Kokonaisriskienhallinnan prosessi ja riskein päivittäminen/läpikäynti toteutettiin riskienhallinnan vuosikellon mukaisesti. Merkittävimmät riskit liittyvät henkilöriskeihin ulkomaanoperaatioissa, henkilöstön kuormitukseen sekä taloudellisten resurssien varmistamiseen, jotta perustehtävää voidaan toteuttaa tavoitteiden mukaisesti turvallisessa toimintaympäristössä.

Kuva 1. Sisäisen valvonnan arvioinnin yhteenveto 2017.

Arviointi- ja vahvistuslausuma:

Olen arvioinut, täyttääkö Pelastusopiston sisäinen valvonta ja siihen kuuluva riskienhallinta sille talousarvioasetuksen 69 §:ssä säädetty tavoitteet, ja todennut, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt ovat olennaisilta osiltaan riittäviä ja täyttävät niille asetetut tavoitteet. Pelastusopiston sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on arvioitu edellä tässä luvussa kuvatulla tavalla. Tehdyn arvioinnin perusteella voidaan todeta, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta Pelastusopistossa eivät sisällä olennaisia puutteita.

Rehtori Mervi Parviainen

1.9 Arviointien tulokset

Pelastusopistossa toteutettiin vuonna 2017 kaksi arviointia:

Sisäministeriön laillisuusvalvontatarkastus

Sisäministeriö toteutti Pelastusopiston laillisuusvalvontatarkastuksen 27.3.2017. Tarkastuksen johtopäätöksessä todettiin, että Pelastusopiston laillisuusvalvonta, sisäinen valvonta ja riskienhallinta on Pelastusopistopissa järjestetty asianmukaisesti. Viraston johto on sitoutunut ja laillisuusvalvontaan suhtautaan vakavasti. Sisäministeriö suositti, että Pelastusopiston laillisuusvalvontakertomuksessa esiteltäisiin laajemmin tehtyjä havaintoja ja että kansainvälisen pelastustoiminnan tehtävään valittavista henkilöistä tehtäisiin perustelumuistio. Lisäksi johtopäätöksissä todettiin, että sisäministeriön pelastusosasto ja kansainvälisten asioiden yksikkö pyrkivät edistämään tiedotuksen lisäämistä ja ennakoivuutta sekä huomioimaan Pelastusopiston näkökulmat tulohajauksessa ja että ministeriön sisäisen tarkastuksen todettiin mieltävän yhdessä laillisuusvalvontaa koordinoivan oikeudellisen tuen yksikön kanssa, missä yhteydessä olisi hyvä käydä läpi hallinnonalan virastojen kanssa lokivalvontaa ja sen toteuttamiskäytäntöjä.

Pelastusopisto toteutti sen vastuulle annetut kehittämistoiveet. Pelastusopiston näkökulmasta tulohajaukseen ei kohdentunut kuitenkaan näkyviä kehittämistoimenpiteitä, eikä hallinnonalojen yhteistä lokivalvontaa ja sen toteuttamiskäytäntöjä pohdittu yhdessä.

Palkkahallinnon laillisuustarkastus

Valtiontalouden tarkastusviraston tekemän palkkahallinnon laillisuustarkastuksen mukaan Pelastusopiston palkkahallinto on hoidettu palkanmaksua ohjaavien säädösten sekä virka- ja työehtosopimusten mukaisesti lukuun ottamatta yksittäisiä virheellisesti maksettuja työaikakorvauksia. Palkkahallinnon sisäinen valvonta on järjestetty olennaisilta osin asianmukaisesti.

Näiden arviointien lisäksi Pelastusopisto oli mukana sisäministeriön hallinnonalan Hyödyt irti Kiekusta – hankkeessa, jossa Valtiokonttori arvioi virastojen kyvykkyyttä ja tehokkuutta tuottaa HR- toimintoja. Pelastusopiston HR-prosessien todettiin olevan tehokkaita ja Palkeitten palveluja sekä Kiekua käytetään hyvin. Koska Pelastusopistolla ei ole käytännössä ollenkaan HR- toimintoa/yksikköä, katsottiin tuotosten suhteessa käytettyihin resursseihin olevan erittäin hyvällä tasolla. Esimerkillisenä pidettiin mm. Pelastusopiston nimitys- ja palvelussuhdeasioiden sähköistä kokonaisprosessia.

1.10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Pelastusopistolla ei havaittu väärinkäytöksiä vuonna 2017.

! Pelastusopiston talousarvion toteumalaskelma

Pelastusopiston talousarvion toteumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 31.12.2017	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	117 778,84	142 977	142 977,29	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	117 778,84	142 977	142 977,29	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	32 262,09	38 631	38 630,66	0,00	100
12.24.99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot	26 691,60	33 676	33 676,04	0,00	100
12.26.99. Sisäministeriön hallinnonalan muut tulot	1 943,31				
12.26.99.3 Muut tulot	1 943,31				
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	695,33				
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	2 931,85	4 955	4 954,62	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	150 040,93	181 608	181 607,95	0,00	100

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion määrärahojen käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2017	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	12 794 911,92	14 629 490	14 600 073,13		14 600 073,13	29 416,42				
24.01.29. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arvomääräraha)	46 554,68	29 490	29 489,55		29 489,55	0,00				
24.01.29.1. Ulkoasiainhallinnon arvonlisäveromenot	46 554,68	29 490	29 489,55		29 489,55	0,00				
24.10.21. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (kiinteä)	12 748 357,24	14 600 000	14 570 583,58		14 570 583,58	29 416,42				
24.10.21.01. Siviilikriisinhallinta (EK)	12 748 357,24	14 600 000	14 570 583,58		14 570 583,58	29 416,42				
26. Sisäministeriön hallinnonala	14 894 223,91	16 522 003	16 153 025,65	316 710,43	16 469 736,08	52 267,31	826 058,13	14 335 621,13	14 018 910,70	316 710,43
26.01.04. Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmistet (nettob) (siirtomäärä)		1 381 000	1 378 483,46	2 516,54	1 381 000,00		0,00	1 381 000,00	1 378 483,46	2 516,54
26.01.04.2. SKH kot.valm. CMC (KPY)		1 381 000	1 378 483,46	2 516,54	1 381 000,00		0,00	1 381 000,00	1 378 483,46	2 516,54
26.01.20. Tietohallinnon yhteiset menot (siirtomääräraha 2 v)		10 763	10 763,00	0,00	10 763,00		0,00	10 763,00	10 763,00	0,00
26.01.23. Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmistet (nettob)	1 374 000,00						184 769,42	184 769,42	184 769,42	0,00
26.01.23.1. SKH kot.valm. Yhteensovittaminen (KYP)							10 000,00	10 000,00	10 000,00	0,00
26.01.23.2. SKH kot.valm. CMC (KPY)	1 374 000,00						174 769,42	174 769,42	174 769,42	0,00
26.01.29. Sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	1 803 970,90	1 942 440	1 942 440,39		1 942 440,39	0,00				
26.30.01. Pelastustoimen toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	11 271 000,00	12 117 800	11 803 606,11	314 193,89	12 117 800,00		641 288,71	12 759 088,71	12 444 894,82	314 193,89
26.30.01.1. Koulutuksen varsinaiset toimintamenot (KPY)	10 821 000,00	11 667 800	11 354 806,26	312 993,74	11 667 800,00		527 594,86	12 195 394,86	11 882 401,12	312 993,74
26.30.01.2. Muut pelastustoimen toimintamenot (KPY)							100 000,00	100 000,00	100 000,00	0,00
26.30.01.3. Kansainvälinen pelastuspalvelu (KPY)	450 000,00	450 000	448 799,85	1 200,15	450 000,00		13 693,85	463 693,85	462 493,70	1 200,15
26.30.20. Erityismenot (arvomääräraha)	445 253,01	1 070 000	1 017 732,69		1 017 732,69	52 267,31				
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	6 275,00	5 288	5 288,00	0,00	5 288,00		0,00	5 288,00	5 288,00	0,00
28.60.12. Osamisen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	6 275,00	5 288	5 288,00	0,00	5 288,00		0,00	5 288,00	5 288,00	0,00
Määrärahatilit yhteensä	27 695 410,83	31 156 781	30 758 386,78	316 710,43	31 075 097,21	81 683,73	826 058,13	14 340 909,13	14 024 198,70	316 710,43

3 Pelastusopiston tuotto- ja kululaskelma

	1.1. – 31.12.2017		1.1. – 31.12.2016	
Toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan tuotot	1 399 225,67		1 329 476,47	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	454 572,14		398 193,76	
Muut toiminnan tuotot	<u>882 324,81</u>	2 736 122,62	<u>2 514 431,52</u>	4 242 101,75
Toiminnan kulut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	2 252 555,19		1 919 607,02	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	11 080,55		36 033,95	
Henkilöstökulut	19 687 734,84		18 149 256,89	
Vuokrat	3 593 281,10		3 431 447,39	
Palvelujen ostot	3 940 990,88		3 830 339,55	
Muut kulut	2 903 030,80		2 725 922,03	
Poistot	612 345,25		572 796,97	
Sisäiset kulut	<u>5 288,00</u>	<u>33 006 306,61</u>	<u>6 275,00</u>	<u>30 671 678,80</u>
Jäämä I		- 30 270 183,99		-26 429 577,05
Rahoitustuotot ja -kulut				
Rahoitustuotot				
	-613,80		-173,43	
Rahoituskulut	<u>- 54,70</u>	-668,50	<u>- 133,97</u>	-307,40
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot	33 765,24		396,52	
Satunnaiset kulut	<u>-3 246,10</u>	30 519,14	<u>0,00</u>	<u>396,52</u>
Jäämä II		- 30 240 333,35		- 26 429 487,93
Siirtotalouden tuotot ja kulut				
Tuotot				
Valtionhallinnolta	<u>311 201,52</u>	311 201,52	<u>257 360,97</u>	257 360,97
Jäämä III		- 29 929 131,83		- 26 172 126,96
Tuotot veroista ja pakollisista maksuista				
Perityt arvonlisäverot	142 977,29		117 778084	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>- 1 971 929,94</u>	<u>- 1 828 952,65</u>	<u>-1 850 525,58</u>	<u>- 1 732 746,74</u>
Tilikauden tuotto-/kulujäämä		<u>- 31 758 084 48</u>		<u>-27 904 873,70</u>

4 Pelastusopiston tase

VASTAAVAA	31.12.2017		31.12.2016	
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	20 541,22		35 587,61	
Muut pitkävaikutteiset menot	<u>392 838,38</u>	413 379,60	<u>480 965,86</u>	516 553,47
Aineelliset hyödykkeet				
Rakennelmat	1 126 047,39		1 220 970,89	
Rakenteet	1 114 213,14		1 202 558,54	
Koneet ja laitteet	947 646,12		1 122 098,37	
Muut aineelliset hyödykkeet	2 500,00	3 190 406,65	2 500,00	3 548 127,80
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET YHTEENSÄ		3 603 786,25		4 064 681,27
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	<u>61 995,50</u>	61 995,50	<u>73 076,05</u>	73 076,05
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	79 211,49		100 949,24	
Siirtosaamiset	462 894,63		562 037,52	
Muut lyhytaikaiset saamiset	134 786,53		201 348,89	
Ennakkomaksut	12 507,30	689 399,95	<u>0,00</u>	864 335,65
VAIHTO- JA RAHOITUS-OMAISUUS YHTEENSÄ		751 395,45		937 411,70
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>4 355 181,70</u>		<u>5 002 092,97</u>

VASTATTAVAA	31.12.2017		31.12.2016	
OMA PÄÄOMA				
Valtion pääoma				
Valtion pääoma 1.1.1998	3 922 479,10		3 922 479,10	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	- 2 855 252,17		- 2 743 631,04	
Pääoman siirrot	31 640 924,51		27 793 252,57	
Tilikauden tuotto-/ kulujäämä	<u>- 31 758 084,48</u>	950 066,96	<u>- 27 904 873,70</u>	1 067 226,93
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		950 066,96		1 067 226,93
VIERAS PÄÄOMA				
Lyhytaikainen				
Saadut ennakot	296 650,79		402 965,09	
Ostovelat	1 003 116,22		1 430 304,03	
Tilivirastojen väliset tilitykset	458 610,36		441 805,92	
Edelleen tilittävät erät	482 962,71		385 833,40	
Siirtovelat	1 163 604,26		1 273 957,60	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>170,40</u>	<u>3 405 114,74</u>	<u>0,00</u>	<u>3 934 866,04</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		3 405 114,74		3 934 866,04
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>4 355 181,70</u>		<u>5 002 092,97</u>

5 Liitetiedot

Tilinpäätöslaskelmien liitteet

- Liite 1 Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta
- Liite 2 Nettotuetut tulot ja menot
- Liite 3 Arviomäärärahojen ylitykset
- Liite 4 Peruutetut siirretyt määrärahat
- Liite 5 Henkilöstökulujen erittely
- Liite 6 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset
- Liite 7 Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot
- Liite 8 Rahoitustuotot ja -kulut
- Liite 9 Talousarviotaloudesta annetut lainat
- Liite 10 Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset
- Liite 11 Taseen rahoituserät ja velat
- Liite 12 Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut
- Liite 13 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat
- Liite 14 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat
- Liite 15 Velan muutokset
- Liite 16 Velan maturiteettijakauma ja duraatio
- Liite 17 Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta**1) Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen**

Ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

2. Valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi

Ei ole asiaan liittyviä tapahtumia.

3. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä erityisesti niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen

Kirjanpitoyksikön tilinpäätös on laadittu noudattaen talousarviolakia ja -asetusta sekä valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin määräyksiä ja ohjeita. Tilinpäätöksessä käytetyt arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät ovat talousarvioasetuksen 66 a §:n mukaisia.

4) Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä

Ei ole asiaan liittyviä tapahtumia.

5) Selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvouden tietojen kanssa

Tilinpäätöksen laskelmat ovat vertailukelpoisia edellisvuoteen nähden.

6) Selvitys tilinpäätösvouden jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa

Ei olennaisia tapahtumia.

Liite 2. Nettoutetut tulot ja menot

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen käyttö		Tilinpäätös 2017	Vertailu: Talousarvio- Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			siirto seuraavalle vuodelle				Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Käyttö vuonna 2017	Siirretty seuraavalle vuodelle	
26.01.04.	Bruttomenot	1 381 000	1 441 660,66		1 444 177,20					1 441 660,66	
Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet (nettob) (siirtomääräraha	Bruttotulot	0	63 177,20		63 177,20					63 177,20	
	Nettomenot	1 381 000	1 378 483,46	2 516,54	1 381 000,00		0,00	1 381 000,00		1 378 483,46	2 516,54
26.01.23.	Bruttomenot	1 525 423,48								184 769,42	
Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet (nettob) (siirtomääräraha	Bruttotulot	151 423,48								0,00	
	Nettomenot	1 374 000,00					184 769,42	184 769,42		184 769,42	0,00
26.30.01.	Bruttomenot	15 434 953,91	15 055 800	14 849 392,28	15 163 586,17					15 490 680,99	
Pelastustoimen toiminta- menot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	Bruttotulot	4 163 953,91	2 938 000	3 045 786,17	3 045 786,17					3 045 786,17	
	Nettomenot	11 271 000,00	12 117 800	11 803 606,11	12 117 800,00	314 193,89	641 288,71	12 759 088,71		12 444 894,82	314 193,89

Liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Pelastusopistolla ei ole esitettävää liitteellä 3.

Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pelastusopistolla ei ole esitettävää liitteellä 4.

Liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2017	2016
Henkilöstökulut	16 823 872,48	15 214 605,11
Palkat ja palkkiot	16 902 855,11	15 199 406,65
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	-78 982,63	15 198,46
Henkilösivukulut	2 863 862,36	2 934 651,78
Eläkekulut	2 686 167,96	2 605 024,63
Muut henkilösivukulut	177 694,40	329 627,15
Yhteensä	19 687 734,84	18 149 256,89
Johdon palkat ja palkkiot, josta	215 838,25	321 715,27
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	0,00	0,00
Johto	0,00	0,00
Muu henkilöstö	0,00	0,00

Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Pelastusopistolla ei ole esitettävää liitteellä 6.

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Pelastusopistolla ei ole esitettävää liitteellä 7.

Liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Pelastusopistolla ei ole esitettävää liitteellä 8.

Liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Pelastusopistolla ei ole esitettävää liitteellä 9.

Liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Pelastusopistolla ei ole esitettävää liitteellä 10.

Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Pelastusopistolla ei ole esitettävää liitteellä 11.

Liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut**Muut monivuotiset vastuut ja valtion toissijaiset vastuut**

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2017	Määräraha- tarve 2018	Määräraha- tarve 2019	Määräraha- tarve 2020	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	3 191 823,00	3 223 741,00	3 255 979,00	3 288 539,00	3 147 714,00	12 915 973,00

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot n	Määräraha- tarve n+1	Määräraha- tarve n+2	Määräraha- tarve n+3	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
...	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Muut monivuotiset vastuut yhteensä 3 191 823,00 3 223 741,00 3 255 979,00 3 288 539,00 3 147 714,00 12 915 973,00

Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Pelastusopistolla ei ole esitettävää liitteellä 13.

Liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Pelastusopistolla ei ole esitettävää liitteellä 14.

Liite 15: Velan muutokset

Pelastusopistolla ei ole esitettävää liitteellä 15.

Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Pelastusopistolla ei ole esitettävää liitteellä 16.

Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot**1.1.2017 avaavan taseen sekä vuoden 2016 vertailutietojen laatimisen periaatteet**

Pelastusopisto on toiminut vuoden 2017 kirjanpitoyksikkönä. Tilinpäätöksen 2017 laatimisen periaatteet ovat yhtäläiset edellisvuoteen nähden.

Tase

Tilikauden taseen tiedot ovat vertailukelpoisia vuoden 2016 tietoihin nähden.

Tuotto- ja kululaskelma

Tilikauden tuotto- ja kululaskelman tiedot ovat vertailukelpoisia vuoden 2016 tietoihin nähden.

Talousarvion toteumalaskelma

Talousarvion toteumalaskelmalla esitetään kirjanpitoyksikön 220 talousarviokirjanpidon toteumatiedot.

Tilinpäätöksen liitteet

Tilinpäätöksen liitetietojen laskentaperusteissa ei ole tapahtunut muutoksia.

6 ALLEKIRJOITUKSET

Tilinpäätösasiakirjan hyväksyminen.

Olen tänään hyväksynyt Pelastusopiston vuoden 2017 tilinpäätöksen.

Kuopiossa 23.2.2018

Rehtori

Mervi Parviainen

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen ja tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä __.__.2018
